

JAARVERSLAG POM WEST-VLAANDEREN 2014

April 2015

INHOUD

HOOFDSTUK I	ONDERNEMEND WEST-VLAANDEREN	8
1	Ondernemerschap in West-Vlaanderen stimuleren	8
1.1	Start West	8
1.2	Middenstand West	10
2	Een clusterbeleid ontwikkelen	12
2.1	Fabrieken voor de Toekomst: een toekomst voor de industrie	12
2.2	Kennishub Zorg	15
3	West-Vlaamse kenniscentra ondersteunen en verankeren	16
3.1	Samenwerking Flanders Inshape en Vlakwa.....	16
3.2	Samenwerking Flanders' Maritime Cluster.....	18
3.3	Cleantech-antenne West-Vlaanderen	21
4	Technische Universitaire Alliantie voor economische transformatie in West-Vlaanderen.....	22
5	Duurzame economie in West-Vlaanderen stimuleren.....	22
5.1	Acties Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	23
5.1.1	West-Vlaamse Charter Duurzaam Ondernemen	21
5.1.2	Duurzaam industrieel bouwen.....	23
5.2	Op weg naar een CO ₂ -neutrale provincie	27
5.2.1	Groepsaankopen groene elektriciteit en gas voor bedrijven.....	25
5.2.2	Arbor	26
5.2.3	Warmtenetten	27
5.2.4	ESCO voor Fabrieken voor de Toekomst.....	28
5.2.5	Interregprojecten CO ₂ -CH ₄	29
HOOFDSTUK II	LOGISTIEK WEST-VLAANDEREN.....	33
1	Strategie West-Poort - actieve participaties.....	33
1.1	Participatie in de Internationale Luchthaven Kortrijk-Wevelgem	33
1.2	De POM West-Vlaanderen reactiveert River Terminal Wielsbeke	34
2	Logistieke stromen optimaliseren.....	36
2.1	Vervoer van bodemverbeteraars via de binnenvaart, een uniek pilootproject	36
2.2	Food Port: logistieke voedingsproducten in de Noordzeeregio optimaliseren.....	37
2.3	Samenwerking Provincies West-Vlaanderen en Limburg (Nederland) op vlak van agrovoedingslogistiek	38
3	Logistieke kennisinfrastructuur.....	39

HOOFDSTUK III	WEST-VLAANDEREN INTERNATIONAAL.....	40
1	Ontwikkeling USP West-Vlaanderen.....	40
2	Uitbouw International Business Office West Flanders	41
2.1	Ontvangst van een internationale economische delegatie	41
2.2	Uitbouw van een acquisitieplatform	41
2.3	Welcome Pack.....	42
2.4	Regional Convention Bureau	42
HOOFDSTUK IV	WEST-VLAANDEREN RUIMTELIJK-ECONOMISCH	43
1	Initiatieven Bedrijventerreinmanagement	43
1.1	Bandenspanningsactie en fietscontrole op bedrijventerreinen	43
1.2	Bloedinzamelactie op Waregems bedrijventerrein	43
1.3	KGA-ophaling	44
1.4	Ervaringsuitwisseling tussen de verschillende bedrijventerreinverenigingen	45
1.5	Zwerfvuilacties	45
1.6	SAFE-ICE (Interregproject 2-Zeeën)	46
2	Bedrijventerreinen van de Toekomst	46
HOOFDSTUK V	SOCIALE MODERNISERING IN WEST-VLAANDEREN	47
1	Academie voor de Toekomst	47
2	Sociale economie	47
2.1	Lean en sociale modernisering	47
2.2	4Werk.....	49
2.3	Provinciaal aanspreekpunt en kennisplatform sociale economie	49
2.4	Starterslabo.....	50
HOOFDSTUK VI	ECONOMISCHE DATA, STUDIES EN ADVIES POM WEST-VLAANDEREN	51
1	Verzameling, analyse en verspreiding van economische informatie en data	51
1.1	Publicaties.....	51
1.2	Databanken.....	52
1.3	Economische Kaart	52
2	Economisch onderzoek	53
2.1	Studies, actualisaties of nieuwe initiatieven	53
2.2	Strategische visie 2030	53
3	Ruimtelijk-economische visievorming	54
3.1	Ruimtemonitor bedrijventerreinen	54

HOOFDSTUK VII	BESTUUR, PERSONEEL EN COMMUNICATIE POM WEST-VLAANDEREN	55
1	Bestuursorganen	55
1.1	Raad van bestuur	55
1.2	Directiecomité	56
1.3	Kernteam	57
1.4	Mandaten.....	57
1.5	Mandaten in vzw's.....	59
2	Personeel.....	60
2.1	Personeelsbezetting.....	60
2.2	Interne activiteiten	60
2.3	Decentralisatie	61
3	Communicatie	61
3.1	POM-nieuwsbrief, e-zines en websites.....	61
3.2	Persnota's en persconferenties	61
3.3	Evenementen en infosessies.....	62
3.4	Regionale media	62
3.5	Sociale media	62
3.6	Publicaties.....	62
4	Organogram	63
5	'Wie is wie' bij de POM West-Vlaanderen	64

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag van de POM West-Vlaanderen, met een verscheidenheid aan initiatieven en acties uit 2014. Deze acties geven gestalte aan het economische beleid van de Provincie. West Deal, het strategisch economisch beleidsplan, ligt aan de basis van dit beleid. In het najaar van 2014 is de POM West-Vlaanderen gestart met de uitvoering van de operatie West Deal op het werkveld zelf, om dit te versterken met gedreven medewerkers.

In het kader van de operatie Fabrieken voor de Toekomst streeft de POM West-Vlaanderen naar een verankering van complementaire bedrijfsgerichte kenniscentra in West-Vlaanderen. In dezelfde golf streeft TUA (Technische Universitaire Alliantie) naar een verankering van universitaire onderzoekscentra in West-Vlaanderen. Kennis en (toegepast) onderzoek maken immers wezenlijk deel uit van de industriële toekomst van en in West-Vlaanderen. Sterke Vlaamse kenniscentra, zoals Centexbel, Sirris en Flanders' FOOD, naar ondernemende plekken halen in West-Vlaanderen kan enkel als je ook als POM/Provincie ter plekke bent. POM-medewerkers werken daarom ter plaatse met kenniscentra en andere stakeholders op zowel lokaal, regionaal, provinciaal als Vlaams, federaal en Europees niveau.

Dergelijke samenwerkingen groeien organisch en vestigen zich waar zij elkaar het meest kunnen versterken. Voor de drie bestaande Fabrieken voor de Toekomst Nieuwe Materialen, Voeding en Blue Energy zijn respectievelijk Kortrijk, Roeselare en Oostende de uitvalsbasisen voor de hele provincie. Voor de werking rond agrocleantech is dit Poperinge, voor duurzame economie is dit Greenbridge in Oostende, voor duurzaam bouwen is dit Veurne, voor het internationaal beleid is dit Kortrijk, enzoverder. 'Structure follows strategy' wordt hierbij consequent toegepast.

Momenteel zijn de POM-medewerkers actief op acht locaties (Brugge, Zeebrugge, Oostende, Veurne, Diksmuide, Ieper, Roeselare en Kortrijk) waarbij, op Brugge als hoofdzetel na, de locatie Greenbridge in Oostende de grootste groep POM-medewerkers telt met drie operationele teams: Cleantech in West-Vlaanderen, Fabriek voor de Toekomst Blue Energy en duurzame economie.

Deze decentralisatie veronderstelt ook dat verantwoordelijkheden gedelegeerd worden en teams geresponsabiliseerd. De groei van onze organisatie naar een tastbaar en exponentieel ontwikkelingsbedrijf, aanwezig op alle ondernemende plekken van West-Vlaanderen, vraagt ook een mentale flexibiliteit en empathisch vermogen om de vonk van het enthousiasme te doen overslaan bij de West-Vlaamse doelgroepen. In termen van maatwerk heet dit Vierwerk.

Stefaan Matton
Algemeen directeur

Jean de Bethune
Voorzitter

DE POM WEST-VLAANDEREN: MISSIE EN VISIE

Missie

De POM West-Vlaanderen wil, in opdracht van de Provincie, als katalysator de duurzame economie van West-Vlaanderen in het algemeen en het innoverend bedrijfsleven in het bijzonder versterken door samenwerkingsverbanden te stimuleren tussen de ondernemingen en hun organisaties, de kennisinstellingen, de regionale beleidsorganen en sociale partners.

De POM West-Vlaanderen doet dit als transparant verzelfstandigd agentschap door acties te initiëren waar deze noodzakelijk zijn, acties te ondersteunen waar deze mogelijk zijn en acties te regisseren waar deze wenselijk zijn.

Visie

Vanuit de beschikbare kennis en expertise zal de POM West-Vlaanderen bijzondere inspanningen leveren om door samenwerkingsverbanden het ondernemerschap te helpen bevorderen, om de kennisinstellingen en het ondernemerschap in elkaar te clusteren tot Fabrieken voor de Toekomst, om te overtuigen tot duurzamer ondernemen alsook om zowel de logistieke als de internationale aantrekkingskracht van West-Vlaanderen te versterken.

Waarden

- (Maatschappelijk) engagement.
- Open communicatie.
- Ambitie om te innoveren.
- Respect.

HOOFDSTUK I ONDERNEMEND WEST-VLAANDEREN

1 ONDERNEMERSCHAP IN WEST-VLAANDEREN STIMULEREN

De POM West-Vlaanderen zet samen met haar partners in op het versterken van een transformatiegericht en kennisgedreven economisch weefsel in West-Vlaanderen.

1.1 Start West

West-Vlaanderen zette de voorbije jaren in op de uitbouw van een gedegen startersbeleid. Naast het uitbreiden van het netwerk van onthaalfaciliteiten voor starters, konden jonge ondernemers ook gebruikmaken van een inhoudelijk ondersteunend kader. Deze ondersteuning van starters startte initieel dankzij opgezette Europese projecten uit de vorige programmaperiode. Samen met partners wordt op deze ingeslagen weg verdergegaan, rekening houdend met de opgedane ervaringen uit de voorbije periode. De POM bevestigt hiermee haar rol als federerende en coördinerende actor.

De inhoudelijke werking wordt verankerd via Ondernemerscentra West-Vlaanderen, van waaruit talrijke experimenten op dit terrein werden en worden opgezet.

Voor de uitvoering van dit begeleidingskader wordt vanuit de POM en Ondernemerscentra West-Vlaanderen beroep gedaan op de meest geëigende partijen. Voka West-Vlaanderen en Unizo West-Vlaanderen zijn nauw geassocieerd en staan onder meer in voor sensibilisering en zowel collectieve als individuele coachingtrajecten. Het ruime docentennetwerk van Syntra West wordt ingeschakeld voor specifieke coaching, zowel voor langlopende als voor kortlopende gerichte opleidingstrajecten. Voor specifieke, gespecialiseerde ad-hocbegeleiding op maat van de concrete knelpunten waarmee een starter wordt geconfronteerd, is sedert 2014 het netwerk van Senior Consultants Vlaanderen toegetreden als basispartner voor Start West. Tot slot wordt ook aan de mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en zelfstandigheid een gericht traject aangeboden. Het Starterslabo werkte een intensief traject uit waarbij onder meer werklozen, allochtonen, ... worden begeleid bij het aanleren van ondernemerschapsvaardigheden en het opstarten van een eigen zaak.

West-Vlaanderen beschikt op deze manier over het meest hechte netwerk van actoren rond een gezamenlijke strategie. Alle partners scharen zich gezamenlijk achter de operatie Start West in een zeer duidelijke complementariteit, waarbij elke actor zijn bijdrage levert aan een breed en toegankelijk ondersteuningskader voor startende ondernemers.

Nieuw in de vernieuwde starterswerking is de invoering van een creditsysteem. Starters krijgen bij hun registratie credits toegewezen, waarmee ze op maat van de eigen behoeften begeleiding kunnen 'inhuren'. De POM stelt dit systeem daarenboven ook open voor de lokale besturen. Steden en gemeenten die hun starters een extra duwtje in de rug willen geven, kunnen intekenen op een reeds bestaand en beproefd systeem en expertennetwerk. Ook dit draagt bij tot een globaal en onderling versterkend startersaanbod in West-Vlaanderen.

Op 4 november 2014 gaf de POM West-Vlaanderen via 'Actie voor Starters' het startschot voor de campagne 'Ruimte voor Meer'. Met de lancering van de nieuwe naam 't Werkpand, wil de POM West-Vlaanderen de huisvesting die ze aanreikt aan jonge ondernemers in de kijker zetten.

Dit immaterieel luik wordt vanuit de POM aangevuld met een materiële component, in casu het uitgebreide en fijnmazige netwerk van onthaalfaciliteiten voor starters. De POM exploiteert naast de eigen panden ook deze die de Provincie in de periode 2010-2012 realiseerde.

Op materieel vlak werd in 2014 de tweede fase van de renovatie- en inrichtingswerken aan de Rodenbachsite in Roeselare aangevat. Bijkomende ruimte voor starters, seminarie- en incubatiefaciliteiten moeten het plaatje vervolledigen. Deze werken hebben eveneens plaats in het kader van de uitbouw van de ankerplaats voor de Fabrik voor de Toekomst Voeding.

Daarnaast werd de procedure doorlopen voor de realisatie van nieuwe atelierfaciliteiten in Waregem, waarvoor onder meer Vlaamse steun werd toegezegd. De bouw van vijf nieuwe atelierruimtes voor jonge ondernemingen is gepland in 2015.

Veurne vormt een andere site, waar de POM samen met de Provincie inspanningen heeft geleverd voor de afwerking, tot een professionele en efficiënte huisvesting voor jonge ondernemingen. Deze site, gelegen in de Pannestraat, werd ontwikkeld als uitvalsbasis voor Acasus, dat de focus legt op duurzaam bouwen en renoveren. Deze sector heeft sterke, toekomstgerichte opportuniteiten. Bovendien beschikt de Westhoek over een groot potentieel, zowel op gebied van patrimonium als op gebied van reeds aanwezige, actieve ondernemingen, om deze opportuniteiten om te zetten in een USP voor de talrijke ondernemingen uit de bouwsector.

www.actievoorstarters.be

1.2 Middenstand West

Omwille van de problemen waarmee de sector van de detailhandel kampt, is er vanuit de Vlaamse overheid een hernieuwde belangstelling voor detailhandel. Ook de Provincie West-Vlaanderen haakt in op dit hernieuwde elan en zet in op de versterking van de middenstand: een provinciale detailhandelsvisie werd ontwikkeld en de studie over de (West-)Vlaamse detailhandel afgerond. Daarnaast zorgt een korf van ondersteunende maatregelen (proeftuinen middenstand, Winkelweb, Provinciaal Platform Detailhandel, ateliers lokale economie, ...) voor een kernversterkend handelsbeleid.

Met het project 100% West-Vlaams wil de POM West-Vlaanderen de lokale middenstand verder versterken door de producenten van producten met het label 100% West-Vlaams intensief te begeleiden in hun product- en marktontwikkeling.

Detailhandelsrapport West-Vlaanderen

In het kader van het Kennisnetwerk Detailhandel, voerden de vijf Vlaamse provincies een grondig onderzoek uit naar de detailhandel. Het onderzoek verliep in samenwerking met het Agentschap Ondernemen en kreeg financiële steun vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Idea Consult voerde de studie in samenwerking met Geo Intelligence en MAS Research uit.

De studie nam twee jaar in beslag en werd afgerond eind 2014. Het West-Vlaamse eindrapport en de provinciale visie rond detailhandel werd in onze provincie op 21 januari 2015 tijdens een 'pop-up'-roadshow in Roeselare voorgesteld.

Uit de studie blijkt dat de detailhandel in West-Vlaanderen jaarlijks een omzet van bijna 7,5 miljard euro realiseert, met in totaal meer dan 30.000 winkels en 2,7 miljoen m² winkelvloeroppervlakte. Daarmee heeft West-Vlaanderen het hoogste aanbod van winkels en winkelvloeroppervlakte per inwoner. 26.000 werknemers en nog eens 19.000 zelfstandige handelaars en helpers verdienen hun brood in deze sector. Algemeen kan gesteld worden dat de West-Vlaming bij voorkeur in zijn eigen provincie winkelt, omgekeerd is er wel nog werk aan de winkel om niet-provinciegenoten te overtuigen om in West-Vlaanderen te winkelen.

Het volledige rapport is terug te vinden op www.pomwvl.be/detailhandel.

Elke West-Vlaamse gemeente kreeg in 2014 een feiten- en SWOT-fiche die de detailhandel in eigen gemeente, en de evolutie ervan, belicht. Cijfers rond vraag en aanbod aan detailhandel worden hierin in detail weergegeven en de sterktes en zwaktes van de eigen gemeente worden besproken. Dit maakt het mogelijk om, vertrekkend vanuit de data, een commercieel strategisch plan op te maken. Alle feitenfiches zijn te downloaden via www.detailhandelvlaanderen.be.

Proeftuinen middenstand Westhoek

De POM West-Vlaanderen selecteerde Diksmuide, Kortemark en Wervik om het project 'Proeftuinen middenstand' op te starten. Doelstelling van dit project is een langetermijnwinkelstrategie te ontwikkelen, gekoppeld aan enkele creatieve, vernieuwende acties die nauw aansluiten bij de uniciteit en eigenheid van de kernen. Met dit initiatief wil de Provincie de betrokken gemeentes helpen om een innovatief handelsbeleid te voeren.

Voor de opstart van de proeftuinen werkte de POM West-Vlaanderen samen met Ondernemerscentra (OC) West-Vlaanderen vzw en Flanders Inshape.

De winkelstrategie en acties worden opgesteld door een CreaLink, een unieke samenwerking tussen enkele creatieve startende zelfstandigen en ondernemers uit eigen regio. De acties worden afgetoetst binnen een lokale werkgroep met vertegenwoordiging van diverse partners.

Dat de keuze op Diksmuide, Kortemark en Wervik viel, is niet toevallig. Middelgrote kernen ervaren de grootste problemen om een volledig en gevarieerd aanbod aan lokale detailhandel te voorzien in eigen gemeente. Bedoeling is om dit project, mits gunstige evaluatie van de proefgemeentes, uit te rollen over de hele provincie. De eerste stappen voor de proeftuinen zijn al gezet, een uitwerking van concrete acties in de geselecteerde gemeenten wordt in het voorjaar 2015 gepland.

Naast de opstart van de proeftuinen, ontwikkelt de POM West-Vlaanderen ook een catalogus met verschillende 'best practices' en ervaringen uit eerdere projecten. De catalogus zal de West-Vlaamse gemeenten ondersteunen bij de ontwikkeling van een gemeentelijke winkelstrategie en eventuele bijhorende acties.

Promotie 100% West-Vlaams, Hoeve- & Streekproducten

De Provincie West-Vlaanderen trekt met 100% West-Vlaams resoluut de kaart van alle West-Vlaamse hoeve- en streekproducten. Aan de basis van dit kwaliteitslabel liggen meetbare, realistische criteria en een professionele erkenning. In 2014 werden kmo's, die via de vernieuwde erkenningsprocedure hun aanvraag voor het label indienden, zowel op het product als op het proces gescreend. Via het Laagdrempelig Expertise- en Dienstverleningscentrum (LED) Voeding van hogeschool VIVES kregen ze ook advies mee voor productverbetering, bijvoorbeeld rond receptuurontwikkeling, beter kleurbehoud, smaakaccentuering of toepassing van biologische additieven.

100% West-Vlaams sluit ook nauw aan bij de operatie Middenstand West. Via een kleinschalig distributienetwerk verdelen we 100% West-Vlaamse streekproducten naar de betere buurtwinkels, delicatesseszaken, ... in heel West-Vlaanderen. Maar ook hier gaan we een stap verder en bouwen we aan een professioneel 'Pick, Drive & Deliver'-systeem voor dagverse hoeve- en streekproducten uit West-Vlaanderen. Bovendien organiseert 100% West-Vlaams minstens twee maal per jaar een B2B-beurs waar onze producenten honderden contacten kunnen leggen met potentiële afnemers.

De POM West-Vlaanderen grijpt 100% West-Vlaams dan ook aan om deze producenten te ondersteunen in hun product- en marktontwikkeling. De stijgende aandacht voor een korteketeneconomie en -consumptie biedt daarenboven bijkomende kansen voor deze ondernemers.

Aan consumentenzijde maakt men kennis met de producent achter het product, de wijze waarop het product wordt klaargemaakt, de groenten die gekweekt worden, ... Het label 100% West-Vlaams, Hoeve- & Streekproducten staat immers voor eerlijke en kwalitatieve producten uit eigen streek.

www.100procentwest-vlaams.be

www.facebook.com/100ProcentWestvlaams

2 EEN CLUSTERBELEID ONTWIKKELEN

Om de competitiviteit van de West-Vlaamse economie te stimuleren, wordt een clusterbeleid ontwikkeld.

2.1 Fabrieken voor de Toekomst: een toekomst voor de industrie

Het provinciaal industrieel beleid vormt een basispijler binnen West Deal, het economische transformatieplan voor West-Vlaanderen. Als sterkst geïndustrialiseerde regio van Vlaanderen is de uitbouw van een dergelijk beleid een must om een reëel ondernemingsversterkend beleid te kunnen voeren.

Dit industrieel beleid richt zich naar die clusters waarin West-Vlaanderen nationaal en internationaal excelleert. Voor elke cluster werd een Fabriek voor de Toekomst opgericht. Deze clusters hebben elk een verschillende achtergrond, een eigen regionale verankering en bevinden zich in een verschillende fase van ontwikkeling.

De voedingscluster, geconcentreerd in het midden van West-Vlaanderen met onder meer een unieke concentratie van producenten van diepvriesgroenten die tot de wereldtop behoren, is de meest mature cluster. De Fabriek voor de Toekomst Voeding zet in op het behoud van deze wereldpositie, onder meer door de versterking van gericht academisch en toegepast onderzoek. Dit onderzoek richt zich op nieuwe niches, onafwendbare trends en op het zogenoemde 'closing the circle'-principe, waarbij de materialen waaruit het product bestaat op het einde van de leefbaarheidsduur, gebruikt worden om nieuwe producten te creëren. Op deze manier kan de West-Vlaamse voedingsindustrie haar voorsprong behouden en haar positie als marktleider ook in de toekomst bestendigen.

In 2014 werden, mede onder impuls van de POM West-Vlaanderen, een aantal belangrijke nieuwe stappen gezet in dit proces. Voor de Rodenbachsite in Roeselare werd een masterplan uitgewerkt. Dit masterplan mondde uit in een concentratiebeweging van de diverse deelactiviteiten die er zich ontwikkelden met het oog op een efficiënte en strategisch eenduidige aansturing. De infrastructurele werken werden aangevat die van de site een volwaardige ankerplaats voor de sector moeten maken, een ankerplaats die overigens ook op Vlaams niveau deze rol wil waarmaken.

Daarnaast ondersteunt de POM West-Vlaanderen de universiteiten van Gent en Leuven die onder impuls van TUA West de krachten bundelen om vanuit Roeselare twee leerstoelen rond voeding te ontwikkelen.

De cluster rond nieuwe materialen, met inbegrip van de kunststofverwerkende industrie en de textielindustrie, is een cluster met een zeer stevige basis in West-Vlaanderen en in volle uitbouw. Het geografisch zwaartepunt van deze cluster ligt in het zuidelijke deel van de provincie. In 2014 bouwde de POM West-Vlaanderen verder aan de uitbouw van de test- en onderzoekshub op Hoog Kortrijk. Ook de leerstoel biopolymeren en het Vlaams Kunststoffencentrum (VKC-Centexbel) werden versterkt. De initiatieven van de POM leiden onder meer tot een samenwerkingsakkoord met de belangrijkste Vlaamse spelers, essencia/WVOK, Sirris, Flanders' PlasticVision en Centexbel. Met dit akkoord worden de krachten verder en nadrukkelijk gebundeld voor de uitbouw van een reële kennishub rond nieuwe materialen, vanuit West-Vlaanderen. In Centexbel werd een operationele partner gevonden om de VKC-werking dagdagelijks in goede banen te leiden. De inbedding in het sterk operationele geheel van Centexbel staat garant voor een minder conjunctuurgevoelige testomgeving, die tevens kan genieten van de schaalvoordelen verbonden aan een collectief centrum als Centexbel.

De integratie van het Vlaamse Kunststofcentrum (VKC) in Centexbel onderstreept de toonaangevende rol van de Fabriek voor de Toekomst Nieuwe Materialen in West-Vlaanderen.

Op de stevige basis van deze Fabriek voor de Toekomst kunnen talrijke initiatieven worden geënt. Zo werd eind 2014 een samenwerking bezegeld tussen de opleidingsfondsen van kunststoffen, textiel, metaal en voeding. PlastIQ, COBOT, TOFAM en IPV verkiezen het vernieuwde VKC-Centexbel als opleidingscentrum voor de opleiding van werknemers uit hun sector die met kunststofverwerking in aanraking komen.

Vier sectorfondsen sloten een samenwerkingsovereenkomst om opleidingen in te richten rond kunststofverwerking. Op de foto boven van v.l.n.r.: Michel Loncke (Cobot), Dirk Decoster (IPV), John Debrouwere (TOFAM). Onderaan op de foto van v.l.n.r.: Hans Dewaele (VKC-Centexbel), Jean de Bethune, voorzitter POM West-Vlaanderen en Frans Dierckx (PlastIQ).

Mee met steun van de POM West-Vlaanderen werd in 2014 de integratie van een module rond flexibele materialen in de opleiding industrieel ontwerpen binnen Howest tot een goed einde gebracht. Op deze manier blijft textiel een prominente plaats innemen in het moderne productontwerpen en de moderne productontwikkeling, vanuit een integrale benadering veeleer dan vanuit een strikt sectorale visie.

Naast voormelde mature clusters, is Blue Energy, een cluster in volle ontwikkeling, de meest embryonale van de drie clusters. De economische activiteiten die zich rond deze thematiek ontwikkelden zijn bijzonder veelbelovend. Verschillende ervan bereikten overigens al de wereldtop. De POM West-Vlaanderen gelooft in een sterke toekomst van deze cluster met bijzondere opportuniteiten voor West-Vlaamse ondernemingen.

Samenwerking en wisselwerking zijn in deze fase belangrijke doelstellingen. De offshoresector biedt talrijke opportuniteiten voor ‘klassieke’ ondernemingen die hierdoor kunnen meesurfen op de golven van een bijzonder toekomstgerichte ontwikkeling. Het aantrekken van unieke onderzoeks- en testzones dragen er mee toe bij dat de Oostendse regio op de kaart wordt gezet als offshorekennishub. En dit niet enkel voor windenergie. Ook op gebied van golf- en getijdenenergie kan West-Vlaanderen een koppositie innemen mits doordachte testfaciliteiten en een samenspel van kennisactoren. De samenwerking met OWI-lab vormt alvast een sterk onderzoeksfundament. Samen met de Haven van Oostende wordt een aangepast infrastructureel kader gecreëerd om huidige en toekomstige wereldspelers op vlak van offshore-energie in de meest aangepaste omstandigheden en met toegang tot unieke testzones, onder meer op zee, te huisvesten.

Bij de clusterkeuze kwam, naast de voormelde verticale clusters, ook een meer horizontaal thema naar voor waarin West-Vlaanderen excelleert. Ook op gebied van machinebouw en mechatronica leveren West-Vlaamse ondernemingen wereldprestaties. Bij de uitbouw van de drie verticale clusters waarvoor een volwaardige Fabriekswerking werd uitgebouwd, bleek het domein van machinebouw en mechatronica voor de betreffende sector een belangrijke randvoorwaarde of faciliterende factor te zijn. Medio 2014 gaf de POM West-Vlaanderen, samen met Sirris, het collectief centrum voor de technologische industrie, de opdracht om binnen het ruime domein van machinebouw en mechatronica te onderzoeken op welk deeldomein men vanuit West-Vlaanderen de klemtoon kan leggen. Dit teneinde een specifieke werking terzake uit te bouwen, volledig complementair met de werking, onder meer in Vlaanderen. Vanuit West-Vlaanderen wordt er ook werk gemaakt van een reëel testcentrum in dienst van de in West-Vlaanderen sterk aanwezige sector. Bedoeling is om de West-Vlaamse actoren te verbinden en hen gezamenlijk te ondersteunen in hun toekomstgerichte ontwikkelingen. Industrie 4.0, met hierin specifieke niches, kwam eind 2014 uit de studie naar voor als een dergelijk potentieel en exclusief thema. Dit vormde de basis voor de ontwikkeling van een vierde Fabriek voor de Toekomst Machinebouw & Mechatronica, die in 2015 wordt gepland.

www.fabriekenvoordetoeekomst.be

2.2 Kennishub Zorg

West-Vlaanderen ontwikkelt extra economische activiteiten door een innovatief-kwalitatief antwoord te bieden op de stijgende vraag naar zorg in de provincie en met het potentieel om te scoren tot ver buiten de provincie.

Startend vanuit een analyse van de witte economie en de toeleveranciers, de onderzoekslijnen op het gebied van zorg binnen het hoger onderwijs en de trends in de zorg, werd een provinciale strategie zorgeconomie uitgewerkt. Aan ‘Visie en strategie Zorgeconomie West-Vlaanderen 2014-2019’ werd een actieplan gekoppeld.

De doelstellingen zijn:

- Opzetten en faciliteren van duurzame complexe samenwerkingen in de zorgeconomie waar dit een toegevoegde waarde biedt voor alle betrokken partijen.
- Versterken van de competenties bij de verschillende actoren om succesvol complexe samenwerkingen op te zetten.
- Verduurzamen van de samenwerking (voorbij de piloot-/projectfase heen) via geïntegreerde businessmodellen.

In het actieplan 2015-2019 wordt ingezet op de focusdomeinen bepaald in de visie en strategie over zorgeconomie.

Zo heeft de provincie het potentieel om te scoren met ambitieuze innovatie in volgende domeinen:

- Infrastructuur: nieuwe woonconcepten, architectuur en inrichting van gebouwen, producten en materialen die zorg op afstand mogelijk maken.
- Diensten: transmurale voedingszorg, communicatie en interactie, platform voor inclusieve distributie.

www.zorgeconomie.be

3 WEST-VLAAMSE KENNISCENTRA ONDERSTEUNEN EN VERANKEREN

De POM West-Vlaanderen ondersteunt kenniscentra, clusterorganisaties en andere structuren die relevant zijn voor de West-Vlaamse economische speerpunten zoals Vlakwa, Flanders' Maritime Cluster, INNOS, ...

3.1 Samenwerking Flanders Inshape en Vlakwa

Flanders Inshape

FIS heeft als opdracht het designproces binnen innovatie bij de Vlaamse industrie te professionaliseren. Hiervoor ontwikkelt FIS samen met onderzoekspartners praktische kennis en tools in dit domein en heeft zij de taak deze maximaal te verspreiden naar de doelgroep: ondernemingen uit de industriële sectoren, in hoofdzaak kmo's. FIS beschikt dus over praktische kennis, unieke tools, instrumenten en projectmiddelen die een essentiële bijdrage kunnen betekenen voor de Fabrieken voor de Toekomst en de kennishubs die in West-Vlaanderen ontwikkeld worden. Voor de ondersteuning door FIS van de West-Vlaamse Fabrieken voor de Toekomst en de Technisch Universitaire Alliantie, werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen de POM en Flanders Inshape voor twee jaar. Het doel van deze samenwerking is onder meer het opzetten van projectwerking, kennistransfer via interactieve workshops en lerende netwerken, detectie van noden en behoeften van West-Vlaamse ondernemingen, ...

Vlakwa

Vlakwa is een Vlaamse vzw met standplaats in West-Vlaanderen met als doelstelling vraaggedreven oplossingen aan te reiken voor de Vlaamse waterproblematiek en de Vlaamse waterkennis en -kunde te valoriseren. Vlakwa heeft hiertoe een subsidieovereenkomst met de Vlaamse Regering die loopt tot eind 2015. Vanuit dit kader zal Vlakwa via zijn werking bijdragen aan de doelstellingen van het strategisch plan West Deal, door onder meer de creatie van een hefboom voor valorisatie van kennis en demonstratie van nieuwe technologieën, via samenwerking met de in West-Vlaanderen gevestigde hogeronderwijsinstellingen, kenniscentra en competentiepolen.

Hiertoe werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen de POM West-Vlaanderen en Vlakwa voor de jaren 2014 en 2015, met als concrete output:

- Financiering en ondersteuning van de LED 'Water'.
- Medewerking aan de West-Vlaamse cleantech-antenne van I-Cleantech Vlaanderen.
- Bijdragen aan de ontwikkeling en toepassing van het concept "Bedrijventerrein van de Toekomst" op het gebied van waterneutraliteit.
- Realisatie van minstens drie demonstratieprojecten per jaar (opencallprojecten in samenwerking met VITO).

In oktober 2014 keurde Vlakwa, samen met VITO en de Provincie West-Vlaanderen zeven projecten goed die elk een concept van efficiënt waterbeheer demonstreren. Deze projecten worden uitgevoerd door een consortium van bedrijven, samen met één of meerdere kennisinstellingen. Ieder project toont de duurzaamheid en toepasbaarheid aan van een innovatieve watertechnologie, -product of -concept.

Een overzicht van de thema's waarrond de zeven consortia een jaar lang zullen werken:

- Integratie van innoverende draadloze 'Long Range radio'-technologie in watersensoren.
- Optimalisatie water- en energieverbruik in de (afval)waterzuivering.
- Fosfaatreductie in de spuistroom van sierteeltbedrijven via innovatieve fosfaatcaptatie.
- Behandeling van oppervlaktewater door middel van ultraviolet licht en actieve oxidatie om pesticiden en pathogenen af te breken.
- Online monitoring en sturing ketelwaterparameters voor besparing gas-, water- en chemicaliënverbruik.
- Aanpassen van de fermanox® technologie (natuurlijke grondwaterontijzering) onder extreem zure omstandigheden.
- Innovatieve stikstofverwijdering uit slachthuisafvalwater waarbij de stikstofkringloop wordt kortgesloten via nitriet.

Daarnaast heeft de POM West-Vlaanderen samen met Vlakwa opnieuw thema-avonden (gemiddeld 30 tot 50 deelnemers) georganiseerd over volgende thema's:

- Beheer intern leidingnetwerk bij De Bree Solutions in Maldegem op 13 februari 2014.
- Nutriëntenrecuperatie en valorisatie van waterige reststromen bij Clarebout Potatoes in Nieuwkerke op 23 maart 2014.
- De sessie rond 'Meten en evalueren is verbeteren' werd herhaald in Oost-Vlaanderen bij brouwerij Huyghe op 25 november 2014.

Vanuit het project Tandem werd er samengewerkt met Vlakwa om Noord-Franse bedrijven, geïnteresseerd in duurzaam waterbeheer, bij elkaar te brengen. In dit kader werd er op 4 februari 2014 een sessie georganiseerd in Menen rond het multifunctioneel gebruik van water, vooral door te zoeken naar watersynergieën op bedrijventerreinen.

Vanuit de Federatie van de Belgische Textielverzorging werd aan Vlakwa en de POM West-Vlaanderen gevraagd om mee te werken aan het opstellen van een praktijkhandboek 'Water voor de wasserijsector'. De beschikbare informatie werd aangeleverd in de zomer van 2014.

3.2 Samenwerking Flanders' Maritime Cluster

Herman Derache, directeur Sirris, over het belang van onderzoek en innovatie tijdens de lancering van de Fabriek voor de Toekomst Blue Energy op 20 maart 2014 in Oostende. Voorafgaand aan de lancering had het B2B-event 'Belgian Offshore Wind Supplies' plaats, georganiseerd door Flanders' Maritime Cluster en de POM West-Vlaanderen.

Sinds de oprichting in 2009 ondersteunt de Provincie West-Vlaanderen via de POM de maritieme clusterorganisatie Flanders' Maritime Cluster (FMC), een netwerkorganisatie van mariene en maritieme bedrijven in Vlaanderen met ankerpunt in Oostende. Ondertussen telt deze cluster meer dan 100 (betalende) leden-bedrijven.

De ondersteuning van de cluster past in het beleid van de Provincie West-Vlaanderen en de POM om in het noorden van West-Vlaanderen een 'Fabriek voor de Toekomst - Cleantech' uit te bouwen, die zich in eerste instantie concentreert op 'blue energy' en het maritieme gegeven.

Via een in 2014 afgesloten overeenkomst ontvangt FMC enerzijds structurele steun voor het uitvoeren van de strategie 2014-2018 (met focus op kustverdediging, offshore-energie en mariene aquacultuur) en anderzijds wordt er tijdelijk personeel ter beschikking gesteld (tegen betaling van werkelijke kosten) voor de uitvoering van de Interregprojecten 'ZEETEX' en 'Energetic Algae'.

www.flanders-maritime-cluster.be

ZEETEX

Met het oog op het promoten en initiëren van de ontwikkeling van innovatieve textielproducten voor maritieme toepassingen hebben vier partijen (UP-tex, Aquimer, FMC en Centexbel) het project ZEETEX ontwikkeld en uitgevoerd. Om de bedrijven uit beide sectoren op een gestructureerde manier met elkaar in contact te brengen, werden in 2014 volgende seminaries, workshops en bedrijfscontacten georganiseerd:

- Op 25 maart 2014 een workshop bij Pôle Aquimer (Boulogne-sur-Mer) met als onderwerp: “Textielmaterialen voor visserij en aquacultuur”.
- Op 11 juni 2014 bij Centexbel Zwijnaarde een workshop rond het thema “Kustverdediging en bescherming van de zee”.
- Op 17 juni 2014 in Kortrijk (Ondernemerscentrum) een workshop rond “Decoratieve en functionele textielmaterialen voor scheepsbouw”.
- Op 12 november 2014 bij Aquimer in Boulogne-sur-Mer een workshop rond “beschermende kledij voor de maritieme omgeving”.

Door deze gestructureerde acties en activiteiten bood ZEETEX een platform aan bedrijven uit beide sectoren, waardoor vraag (specifieke noden van maritieme bedrijven) en aanbod (textieltechnische oplossingen voor die noden) aan elkaar gekoppeld werden.

Het project ZEETEX genoot Europese steun vanuit het programma Interreg France-Wallonie-Vlaanderen. Daarnaast ontving ZEETEX steun van het Agentschap Ondernemen in het kader van het Nieuw Industrieel Beleid en cofinanciering van de Provincie West-Vlaanderen.

Offshore-energy

FMC werkte mee aan het lanceringsevent van de Fabriek voor de Toekomst Blue Energy op 20 maart 2014 en organiseerde een B2B-meeting voor toeleveranciers aan de sector blue energy. Het slotevent ‘Offshore Fabriek’ (project Voka) op 10 december 2014 werd in samenwerking met Voka en RESOC Oostende ingericht.

Geïntegreerde aquacultuur op zee

Aquavalue

Aquacultuur is wereldwijd een sterk groeiende miljardenindustrie. Ook Vlaanderen beschikt over heel wat industriële en academische kennisspelers in de aquacultuurwaardeketen. Door de transitie van visserij en traditionele aquacultuur naar geïntegreerde aquacultuur, ontstaan grote businessopportuniteiten.

De hoofddoelstelling van het project Aquavalue is het opstellen van een roadmap voor geïntegreerde aquacultuur voor Vlaanderen. Deze roadmap wil de implementatie van een nieuwe economische activiteit voor Vlaanderen faciliteren: het geïntegreerd kweken van meerdere aquatische soorten (schelp- en schaaldieren, vis, zeewieren) op één locatie (nearshore en/of offshore).

De partners in het project, naast Flanders’ Maritime Cluster, zijn: SIOEN Industries (coördinator), dotOcean, INVE Technologies, Brevisco, Colruyt Group, eCOAST, Dredging International (DEME), Pures, UGent en ILVO.

Het project wordt gesubsidieerd door Agentschap Ondernemen en loopt van 1 oktober 2014 tot 30 september 2015.

EnAlgae

Het project Energetic Algae (EnAlgae) zet in op de versnelde ontwikkeling en het gebruik van op algen gebaseerde biomassa- en bio-energie technologieën. Het betreft zowel microalgen als macroalgen (zeewier).

Het project mikt op een reductie van de CO₂-uitstoot en een afname van de Noordwest-Europese afhankelijkheid van niet-duurzame energiebronnen. Het project omvat drie werkpakketten:

- de creatie van een Noordwest-Europees netwerk van piloot- en demonstratiesites voor algen en zeewier en het verzamelen van technisch-economische informatie over deze pilots;
- onderzoek naar de economische valorisatie van algen, rekening houdend met technologische factoren, ruimtelijke planning, wetgeving en levenscyclusanalyse;
- ontwikkelen van een beslissingstool voor bedrijven, overheden en investeerders.

De rol van FMC is:

- Het dissemineren van de EnAlgaekennis over zeewier in het Vlaams maritiem netwerk, via symposia, infosessies, nieuwsitems, ...
- Het organiseren van een haalbaarheidsstudie naar de kweek van zeewier in het Belgisch deel van de Noordzee.
- Het organiseren van een internationale workshop in Vlaanderen over geïntegreerde marinecultuur (IMTA of integrated multi-trophic aquaculture).

De teelt van macroalgen of zeewier is een mogelijke toepassing van veelzijdig gebruik van windmolenparken.

Aan het project nemen 19 Europese partners en 13 waarnemers deel uit Frankrijk, België, Engeland, Duitsland, Ierland, Nederland, Zwitserland en Luxemburg.

Het project kadert in Interreg IV B - Noordwest-Europa en ontvangt cofinanciering van Vlaanderen en de Provincie West-Vlaanderen.

3.3 Cleantech-antenne West-Vlaanderen

I-Cleantech Vlaanderen vzw werd in 2012 officieel gelanceerd in Greenbridge Oostende. De vzw zal een katalysator zijn voor de ontwikkeling en de uitrol van schone technologieën in Vlaanderen met een open blik op de wereld.

Binnen I-Cleantech Vlaanderen vzw neemt de POM West-Vlaanderen de rol op van provinciale antenne. Binnen elke provincie worden 'speerpuntsectoren' naar voren geschoven.

De werking van de West-Vlaamse cleantech-antenne omvat een thematisch en een projectmatig luik in nauwe samenwerking met I-Cleantech Vlaanderen vzw (ICTV), inclusief een antennewerking over de vijf Vlaamse provincies. Daarnaast omvat de werking de opmaak van een programma en de uitvoering van bijhorende acties die structureel en lokaal verankerd met West-Vlaamse actoren uitgewerkt worden.

De cleantech-antenne West-Vlaanderen (CTA-West) is een breed en open partnerschap tussen de POM West-Vlaanderen, Agreon, Greenbridge, Vlakwa, Acasus en I-Cleantech Vlaanderen dat:

- cleantech-ideeën inventariseert en mee helpt te ontwikkelen in samenwerking met bedrijven, kennisinstellingen en overheden;
- de implementatie van cleantech-trajecten en -oplossingen ondersteunt in de bedrijfsvoering als uitbreiding op de kernactiviteit van West-Vlaamse ondernemingen.

De cleantech-antenne West-Vlaanderen reikt oplossingen aan door implementatie van technologie (in samenwerking met kennisinstellingen), mobilisatie van financieringsmogelijkheden (publieke en private middelen) en organisatie van netwerking.

In november 2014 werd de CTA-West, samen met de werking rond duurzame economie en Fabriek voor de Toekomst Blue Energy, verhuisd naar Greenbridge. Vanuit deze multidisciplinaire invalshoek worden de Cleantech-activiteiten verder uitgebouwd over heel de provincie.

I-Cleantech Vlaanderen beheert ook het MIP-instrumentarium. Voor de call 2014 ging 520.000,00 euro (17% van het totale bedrijfsbudget) gespreid naar elf West-Vlaamse ondernemingen over zes verschillende projecten. Tevens werd de call 2015 eind 2014 al gelanceerd.

4 TECHNISCHE UNIVERSITAIRE ALLIANTIE VOOR ECONOMISCHE TRANSFORMATIE IN WEST-VLAANDEREN

Met het strategisch economisch transformatieplan West Deal zet de Provincie West-Vlaanderen in op de verdere ontwikkeling van het hoger onderwijs, zowel op het vlak van onderwijs, toegepast onderzoek, als academisch onderzoek. Hiertoe associeerden de universiteiten van Gent en Leuven zich, samen met de West-Vlaamse hogescholen van hun associatie, onder impuls van de Provincie, in een private stichting, TUA West (Technische Universitaire Alliantie voor economische transformatie in West-Vlaanderen).

Om de transformatie naar een meer kennisgedreven en toekomstgerichte economie te realiseren, is in West Deal een belangrijke rol weggelegd voor de ontwikkeling van leerstoelen, gelinkt aan de Fabrieken voor de Toekomst Voeding, Nieuwe Materialen, Blue Energy, Machinebouw & Mechatronica. Hierbij is het belangrijk dat de krachten worden gebundeld, met de universiteiten van Gent en Leuven en de hieraan verbonden campus(sen) in West-Vlaanderen, in een multidisciplinaire en instellingsoverschrijdende context zodat wordt samengewerkt om deze doelstelling optimaal te helpen realiseren. Ook het binnenhalen van internationale expertise wordt hierbij niet geschuwd.

Tussen de KU Leuven, Campus Kulak Kortrijk, de POM West-Vlaanderen en TUA werd in 2014, in het raam van de Fabriek voor de Toekomst Nieuwe Materialen, een intentieverklaring ondertekend om de leerstoel biopolymeren aan de KULAK, onder leiding van professor Wim Thielemans, verder te versterken en te ontwikkelen. Voor een maximale impact dient vanuit de universiteiten zelf geïnvesteerd te worden in toponderzoekers.

Voor de leerstoelontwikkeling ter ondersteuning van de kennishub Voeding werd een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met UGent en KU Leuven. Deze overeenkomst betreft de gezamenlijke inzet van een innovatiemanager Food West-Vlaanderen vanuit het Huis van de Voeding in Roeselare, met opstart in 2015. Naast de uitbouw van een Food-loketfunctie, zal deze manager de ontwikkeling van twee leerstoelen vanuit West-Vlaanderen, gekoppeld aan de Fabriek voor de Toekomst Voeding mee helpen voorbereiden.

5 DUURZAME ECONOMIE IN WEST-VLAANDEREN STIMULEREN

De POM West-Vlaanderen begeleidt en stimuleert de West-Vlaamse bedrijven bij de uitwerking van een duurzaamheidsbeleid.

Sensibilisatieacties organiseren, ervaring uitwisselen en deelnemen aan netwerken Duurzaam Ondernemen, instrumenten ontwikkelen om het duurzaamheidsbeleid bij kmo's te ondersteunen, nieuwe projecten ontwikkelen, ... staan centraal in deze begeleiding.

5.1 Acties Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

5.1.1 West-Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen

Een toenemend aantal West-Vlaamse bedrijven kiezen voor duurzaam ondernemen. Het West-Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen groeit verder als ideaal beleidsinstrument om dit duurzaamheidsbeleid uit te bouwen.

Acht nieuwe ondertekenaars

Het West-Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen is een initiatief van de POM West-Vlaanderen, Voka West-Vlaanderen en Bureau Veritas Certification, met de steun van de Provincie West-Vlaanderen. Het initiatief startte reeds in 1993 als Milieucharter en wordt sindsdien in samenspraak met de deelnemende bedrijven regelmatig geheroriënteerd, inspeland op nieuwe maatschappelijke trends. Zo werd het Milieucharter in 2008 omgevormd tot het Charter Duurzaam Ondernemen.

Bedrijven die het Charter ondertekenen, engageren zich om 'Duurzaam Ondernemen' te integreren in hun bedrijfsbeleid en om een continue verbetering na te streven van hun economische, sociale en milieuprestaties.

Duurzame acties binnen de bedrijfsvoering worden gedragen door de werknemers, met oog voor de maatschappelijke verantwoordelijkheid van het bedrijf en conform de sociale en milieuwetgeving. Zij stralen dit positief engagement en hun voorbeeldfunctie ook uit naar de buitenwereld.

Dit Charter ondersteunt de bedrijven bij het structureren van dit duurzaamheidsbeleid. Tien thema's vormen de ankerpunten waaraan jaarlijks concrete doelstellingen en acties gekoppeld worden en waarop het bedrijf geauditteerd wordt. Continue verbetering, 'meten is weten' en communicatie met de stakeholders vormen een rode draad door het jaarcieplan dat door de bedrijven wordt opgemaakt rond de tien charterthema's. Bij een positieve evaluatie ontvangen deze bedrijven het jaarcertificaat.

Op 12 maart 2014 ondertekenden acht nieuwe deelnemende bedrijven het Charter in aanwezigheid van staatssecretaris Hendrik Bogaert. De acht nieuwe ondertekenaars van het Charter zijn: Electro David (Bissegem), Norré-Behaegel (Westende), Pidy (Ieper), Sint-Rembert (Torhout), Typhoon (Beveren-Leie), Vives Noord - Campus Oostende, Vives Noord - Campus Brugge en Westlandia (Ieper). Deze acht bedrijven kunnen in 2015 hun eerste jaarcertificaat ontvangen.

Op woensdag 12 maart 2014 ondertekenden acht nieuwe deelnemende bedrijven het Charter in aanwezigheid van staatssecretaris Hendrik Bogaert.

57 bedrijven ontvangen het jaarcertificaat 2014 van het West-Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen.

Tijdens een academische zitting op 25 juni 2014 ontvingen 57 bedrijven en organisaties, uit de handen van gouverneur Carl Decaluwé, het jaarcertificaat 2014 van het West-Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen. De uitreiking had plaats in de Grote Post in Oostende. Het jaarcertificaat bekroont de bedrijven en organisaties voor hun inspanningen en realisaties op het vlak van duurzaam ondernemen in de periode 2013-2014.

Bij de 57 laureaten waren er 40 bedrijven die al enkele malen het jaarcertificaat van het Charter ontvingen. Zij tonen aan dat duurzaam ondernemen een verhaal is van continue verbetering en dat dit een langetermijnvisie vereist. Daarbij wordt een draagvlak gecreëerd voor maatschappelijk verantwoord ondernemen, zowel binnen als buiten deze bedrijven.

De laureaten (in alfabetische volgorde):

4AD (Diksmuide), Ardo NV (Ardoorie), Barias Frozen Food Co-packing Expert (Roeselare), Bel&Bo (Deerlijk), Betafence (Zwevegem), Biostoom (Oostende), Buromac nv (Brugge), Cargill Refined Oils Europe (Izegem), Daikin Europe N.V. (Oostende), Deceuninck NV (Hooglede-Gits), Deknudt Mirror Works (Deerlijk), Furnibo (Veurne), GranDeco Wallfashion Group (Tielt), IMOG (Harelbeke), IMOG (Moen), Inagro (Beitem), Jobcentrum West-Vlaanderen (Gits), Kortrijk Xpo (Kortrijk), Mariasteen (Hooglede-Gits), Milcobel cvba (Kallo), OptimaT (Lichtervelde), PepsiCo (Veurne), Pinguin (Westrozebeke), Proviron Basic Chemicals (Oostende), Recticel Insulation (Wevelgem), REO Veiling cvba (Roeselare), 't Veer (Menen), TE Connectivity (Oostkamp), The Outsider Coast (Nieuwpoort), Tui Travel Belgium (Oostende), TVH - Thermote & Vanhalst (Waregem), Unilin Flooring/Decorative Panels (Wielsbeke), Vandecasteele Houtimport (Kortrijk-Aalbeke), Vandemoortele Izegem N.V., VANELO N.V. (Sint-Eloois-Vijve), Vleeswaren Depuydt (Oostende), Vulkoprin (Tielt), WAAK BW (Kuurne), Wim Bosman Belgium (Oostende) en Ysco N.V.-Milcobel (Langemark).

Onder de laureaten waren er tevens 17 bedrijven die na de ondertekening van het Charter in 2013 voor het eerst het jaarcertificaat in ontvangst mochten nemen:

Abriso (Anzegem), Comma Merkenmarketeers (Zedelgem), CVO Westhoek-Westkust (Ieper), Deceuninck (Diksmuide), Distrimedia (Tielt), Dupontcheese n.v. (Brugge), Ecohotel Fevery (Brugge), Isobar n.v. (Beveren-Leie), Milcobel (Moorslede), Mint Europe (Sint-Eloois-Vijve), O Beton (Rumbeke), Parmentier Autobus (Sint-Eloois-Vijve), Prosafo (Roeselare), Restaurant Hertog Jan (Brugge/Zedelgem), Thuiszorgwinkel (Roeselare), Vanden Broele Group (Brugge), Zeebrugge Food Logistics (Zeebrugge).

Tijdens een academische zitting op 25 juni 2014 in Oostende, ontvingen 57 bedrijven en organisaties, uit de handen van gouverneur Carl Decaluwé, het jaarcertificaat 2014 van het West-Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen.

Het Charter: een bedrijfsnetwerk en bron voor ervaringsuitwisseling.

Sinds de start van het charterinitiatief in 1993 hebben nu in totaal reeds meer dan 200 bedrijven het West-Vlaams Charter ondertekend. Deze bedrijven vormen een breed netwerk van bedrijven uit alle industriële sectoren en variërend van enkele tientallen tot meer dan 1.500 werknemers. Via de jaarlijkse academische zittingen, netwerkevents en gerichte ervaringsuitwisselingsessies, doorgaans nog gekoppeld aan een bedrijfsbezoek, vormt het West-Vlaams Charter ondertussen een stevig netwerk van bedrijven met een inspirerende visie rond maatschappelijk engagement en duurzaam ondernemen. In 2014 vonden ook drie ervaringsuitwisselingsessies plaats voor de charterbedrijven. De thema's die daarbij behandeld werden waren: actualiteit in de milieu-, veiligheids- en sociale wetgeving (bij Prosafco); Sociale Innovatie en Sociaal Ondernemerschap (bij Mariasteen) en 'Duurzaam aankopen loont' (bij Inagro).

De charterbedrijven Vulkoprin, PepsiCo en IMOG getuigden enthousiast op infosessies voor potentiële nieuwe ondertekenaars omtrent hun ervaringen met een charterdeelname. Aan deze drie sessies namen een dertigtal bedrijven deel.

De charterbedrijven Distrimedia en Parmentier Autobus verleenden hun actieve medewerking aan de cursusreeks 'Start to MVO' georganiseerd door MVO-Vlaanderen in samenwerking met de POM.

De POM verleende tevens zijn medewerking aan de tweede opleidingscursus 'Ik MVOok', uitgaande van MVO-Vlaanderen en gegeven door Sliding Doors. Charterbedrijven tekenden opnieuw voor meer dan 50% van de deelnemers van deze cursus over duurzaamheidsrapportering.

Verder werd medewerking verleend aan een sessie voor Kortemarkse bedrijven, georganiseerd door het gemeentebestuur van Kortemark. Een dertigtal bedrijven nam deel aan deze infosessie waarop het Charter werd voorgesteld en waarop de bedrijven Braem en Verduyn getuigden over hun duurzaamheidsbeleid.

www.charterduurzaamondernemen.be

5.1.2 Duurzaam industrieel bouwen

Met het aanbod van deze gratis audit duurzaam industrieel bouwen ondersteunt de POM West-Vlaanderen de bouwheer in zijn zoektocht naar een aangename, comfortabele en betaalbare werkomgeving. Met een duurzaam gebouw profiteert de bouwheer ook van een lagere milieu-impact en exploitatiekosten.

In 2014 kregen acht West-Vlaamse bedrijven, die een nieuw kantoor of werkruimte plaatsten of een oud industrieel gebouw renoveerden, de audit duurzaam industrieel bouwen. De audit geeft informatie en advies over de wettelijke verplichtingen, over energie- en milieubesparende maatregelen en over ingrepen die het comfort verhogen. De bouwheer ontvangt ook een overzicht van de huidige steunmaatregelen.

Meer informatie over duurzaam industrieel bouwen is te vinden op www.duurzaamindustrieelbouwen.be van de POM West-Vlaanderen.

De POM West-Vlaanderen werkte in 2014 ook, samen met het Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen van de Provincie West-Vlaanderen, aan de uitbouw van Acasus, het nieuwe provinciale centrum in Veurne rond duurzaam wonen, bouwen en renoveren.

Acasus groepeerde de projectwerking van de POM West-Vlaanderen inzake duurzaam bouwen en renoveren en het Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen van de Provincie West-Vlaanderen. Ook RESOC Westhoek investeerde in de werking van Acasus.

Het centrum (dat in 2015 officieel geopend wordt) is er voor eindgebruikers en ondernemingen en zal onder andere ateliers en kantoorruimtes aan startende ondernemingen in de bouwsector aanbieden, opleidingen organiseren, dienen als netwerkpunt, advies inzake (duurzaam) (ver)bouwen verlenen aan particulieren en organisaties, en dienen als toonpunt en demonstratieruimte voor vernieuwende duurzame technieken.

www.acasus.be

5.2 Op weg naar een CO₂-neutrale provincie

Verduurzaming van bedrijventerreinen, REG-geïntereerde initiatieven bij bedrijven, effenen samen met de productie van hernieuwbare energie en duurzame mobiliteit het pad voor een meer CO₂-neutrale provincie.

5.2.1 Groepsaankopen groene elektriciteit en gas voor bedrijven

In 2014 organiseerde de POM West-Vlaanderen voor de zevende maal een groepsaankoop voor groene stroom en gas. Via deze groepsaankoop op initiatief van de POM West-Vlaanderen, de POM Antwerpen en de POM Limburg, konden bedrijven met een groot verbruik (met een jaarlijks elektriciteitsverbruik groter dan 50.000 kWh of een jaarlijks aardgasverbruik groter dan 100.000 kWh), op een eenvoudige manier overstappen en tegelijk een voordelig en scherp tarief verkrijgen. Door het groeperen van energiebehoeften van verschillende bedrijven kan namelijk een gunstiger tarief onderhandeld worden bij de energieleveranciers.

Dat dit initiatief zijn nut heeft, werd eens te meer bewezen door de mooie financiële resultaten: 55 bedrijven schreven zich in, waarvan 36 uit West-Vlaanderen. Zij realiseerden samen een besparing van € 647.000,00 op jaarbasis door naar een goedkopere leverancier over te stappen. Dit komt overeen met een gemiddelde besparing van € 6.399,00 per aansluiting voor elektriciteit en € 5.191,00 voor gas.

Met de groepsaankoop beoogt de POM West-Vlaanderen niet alleen een forse besparing op de energiefactuur van de deelnemende bedrijven, maar wil zij ook groene energie uit eigen streek een kans geven. In totaal dienden acht leveranciers offertes in.

De deelnemende bedrijven voor elektriciteit, met een totaal jaarverbruik van 23,4 GWh, werden toegewezen aan Elexys, Lampiris en Watz.

Voor gas werden contracten toegekend aan Electrabel, ENI en Lampiris. Het totale gasverbruik van alle deelnemers samen bedroeg 33,4 GWh.

Voor de begeleiding van de groepsaankoop en het onderhandelen met de leveranciers, schakelden de POM's het studiebureau Zero Emission Solutions in.

Bedrijven met een kleiner energieverbruik konden deelnemen aan de parallel lopende groepsaankoop van de Provincie West-Vlaanderen. Voor beide groepsaankopen werd gezocht naar een optimale samenwerking zodat alle West-Vlaamse bedrijven in de mogelijkheid werden gesteld om fors te besparen op hun energiefactuur.

De POM West-Vlaanderen organiseerde ook een drietal infosessies tijdens deze campagne waarop beide groepsaankopen werden toegelicht, dit in samenwerking met de gemeentebesturen en bedrijventerreinenverenigingen.

Eind 2014 werd voor de achtste keer een groepsaankoop groene energie ingericht, opnieuw in samenwerking met de POM Antwerpen en de POM Limburg. De bedrijven konden zich inschrijven tot begin februari 2015, onder het motto 'samen op weg naar goedkopere groene energie'.

5.2.2 Arbor

Korteomloophout (KOH)

Korteomloophout is een teelt van snelgroeiende boomsoorten, zoals wilg of populier, die periodiek worden geoogst en waarbij de geoogste houtchips worden benut voor de productie van groene energie. In het kader van het Arborproject plantte de POM reeds op vijf locaties KOH aan. Telkens gaat het om onbenutte industriegrond, die door de aanplant van het KOH een tussentijdse, duurzame en multifunctionele benutting krijgt. In het voorjaar van 2014 werd op een onbenut bedrijfsterrein van A&S Energie in Oostrozebeke een nieuwe aanplant van KOH gerealiseerd. A&S Energie wekt groene stroom uit houtafval op. Het bedrijf kan de geoogste snippers dan ook zelf gebruiken. De aanplant betreft 8.000 m² Zweedse klonen van wilg, die voor het eerst zullen kunnen geoogst worden in de winter van 2016-2017. Binnen het Arborproject werd op die manier in totaal een kleine 5 hectare KOH aangeplant. De ervaringen vanuit deze pilots worden gepubliceerd in een casestudyrapport om verdere aanbevelingen te kunnen geven aan geïnteresseerde partijen in binnen- en buitenland.

Synergieparken

Alle houtverbrandingsinstallaties (> 300 kW) in West-Vlaanderen werden geïnventariseerd. Daarnaast werd de totale vraag naar hout voor energie in de provincie berekend en vergeleken met de lokaal beschikbare houtstromen. Hierbij werd rekening gehouden met de zogenaamde cascadering, waarbij hout voor materiaalgebruik primeert boven energietoepassingen. De resultaten van de inventarisatie en bijhorende conclusies werden uitvoerig gepresenteerd op diverse fora.

Op bestaande stookinstallaties op biomassa (KOH/Miscanthus) werden emissiemetingen uitgevoerd. De verkregen data werden vergeleken met de wettelijke waarden inzake luchtmissies. Vanuit deze informatie werd gestart met de opmaak van een handleiding voor kleinschalige houtverbrandingsinstallaties, een praktijkbrochure die de POM in 2015 aan alle geïnteresseerde partijen ter beschikking stelt.

De dienst Land- en Tuinbouw van de Provincie West-Vlaanderen onderzocht de haalbaarheid van warmte-uitwisseling via een warmtenet tussen zeven bedrijven met restwarmte en de omliggende glastuinbouwbedrijven. Eén van de onderzochte bedrijven in de kanaalzone Ingelmunster-Wielsbeke bezit substantiële hoeveelheden groene restwarmte. Vanuit het Arborproject werd dan ook ingezet op het in kaart brengen van potentiële warmteafnemers rond het bedrijf en in de ruime omgeving (gemeentes Ingelmunster, Meulebeke, Oostrozebeke en Wielsbeke). Om de haalbaarheid van een restwarmtenet te vergroten, werd gezocht naar andere bedrijven in dezelfde zone die tevens relevante hoeveelheden restwarmte bezitten. Er werd gestart met het onderzoek naar een concrete businesscase van warmte-uitwisseling tussen de verschillende partijen. Hierbij wordt zowel een restwarmtenet als mobiele restwarmtelevering over de weg of het water onderzocht.

Samen met de intercommunale wvi onderzocht de POM West-Vlaanderen tevens de haalbaarheid van een warmtenet op een nieuw te ontwikkelen industrieterrein in Zedelgem. Het warmtenet zou gevoed worden door een biomassaketel. De investering werd niet uitgevoerd door de reeds vergevorderde ontwikkeling van het terrein. De opgedane kennis wordt verder aangewend om de onsiteproductie van groene energie op bedrijventerreinen te stimuleren in toekomstige projecten.

5.2.3 Warmtenetten

Stimuleren energie-efficiëntie op West-Vlaamse bedrijventerreinen door de valorisatie van industriële restwarmte met warmtenetten.

Wereldwijd, maar zeker ook in België, worden grote hoeveelheden bruikbare industriële restwarmte geloosd naar de omgeving terwijl er betrouwbare en robuuste technologie beschikbaar is om deze energie te hergebruiken op bedrijventerreinen, bij glastuinbouwcomplexen, openbare gebouwen en huishoudens. Dit is niet enkel een ecologisch maar evenzeer een economisch probleem omdat onze industrie erg afhankelijk is van de invoer van energiebronnen. Het valoriseren van industriële bij- en restwarmte door het transporteren van warmte naar warmtekanten in de omgeving, met behulp van warmtenetten, kan de energie-intensieve industrie een competitief voordeel bieden op het vlak van energiekosten en kan zo bijdragen tot het industrieel retentiebeleid in West-Vlaanderen.

In tegenstelling tot Duitsland en de Scandinavische landen, waar de infrastructuur voor warmtenetten heel sterk uitgebouwd is, beschikt Vlaanderen niet over een dergelijke sterk uitgebouwde infrastructuur. De bestaande warmtenetten in Brugge en Roeselare kunnen het pad effenen naar een uitgebreider warmtenetinfrastuctuur voor West-Vlaanderen.

De POM West-Vlaanderen liet, samen met wvi en de Provincie, reeds verschillende industriële restwarmteaudits uitvoeren bij energie-intensieve West-Vlaamse bedrijven om het potentieel in kaart te brengen. Deze restwarmteaudits voeden verschillende initiatieven in West-Vlaanderen om te komen tot meer warmtenetten ten voordele van de West-Vlaamse energie-intensieve industrie.

Op vraag van de West-Vlaamse glastuinbouwsector werd nagegaan of de geïnventariseerde industriële restwarmte in Midden-West-Vlaanderen gebruikt kan worden voor de verduurzaming van de warmtevoorziening van toekomstige glastuinbouwclusters. Voor verschillende restwarmtebronnen bleek de haalbaarheid positief te zijn en worden de businesscases nu verder onderzocht.

In het NWE-Interregproject 'Arborproject' wordt nu ook de technische en financiële haalbaarheid onderzocht voor een warmtenet in de regio Oostrozebeke-Wielsbeke, gevoed met rest- en/of bijwarmte afkomstig van onder andere het bedrijf A&S.

In het kader van het Interregproject Eco2Profit werd er een bijzonder groot en interessant aanbod aan bij- en restwarmte vastgesteld bij meerdere bedrijven op de bedrijventerreinen in Oostende, wat geleid heeft naar een oriënterende financieeltechnische haalbaarheidsstudie voor een warmtenet voor Oostende. Na de positieve haalbaarheidsstudie, kreeg de POM West-Vlaanderen de vraag van Stad Oostende om dit project verder te trekken totdat investeerders de projectontwikkeling overnemen. Aldus werden naast potentiële restwarmteaanbieders ondertussen meerdere potentiële afnemers voor de restwarmte in kaart gebracht en naar hun interesse voor een eventuele aansluiting gepolst. De financiële haalbaarheid van het warmtenet wordt nu verder onderzocht.

De POM West-Vlaanderen is tevens coördinator van de werkgroep 'Warmtenetten' voor gemeentelijke ambtenaren en leden van de West-Vlaamse milieuraden. Deze werkgroep werd opgericht in samenwerking met Minawa en focust op sensibilisatie, infoverstrekking en ervaringsuitwisseling. In juni 2014 werd een bezoek gebracht aan Mirom in Roeselare waar toelichting werd verstrekt over het Antwerps warmtebeleid en het geplande project 'Antwerpen Nieuw Zuid' en over de restwarmtekaart voor West-Vlaamse bedrijventerreinen die werd ontwikkeld in opdracht van wvi. Daarna werd een bezoek gebracht aan het warmtenet van Mirom en aan het huisvestingsproject Licht & Liefde waar 94 wooneenheden zijn aangesloten op het warmtenet, gevoed door de verbrandingsinstallatie van Mirom.

In november 2014 werd IMOG bezocht en werd onder meer toelichting verstrekt over de warmtelevering vanuit de verbrandingsoven aan het buurbedrijf Nerva en over de geplande warmtenetten in Kuurne, waar in een eerste fase 350 woningen in de verkaveling Groeninghe Ververij/Ter Perre zullen worden aangesloten op een nieuw warmtenet en ook over het warmtenet naar Harelbeke met onder andere warmtelevering aan meerdere gemeentelijke gebouwen.

De POM West-Vlaanderen maakt verder deel uit van de stuurgroep voor het geplande glastuinbouwcomplex aansluitend, bij de verbrandingsinstallatie van Mirom, in Roeselare waarbij een serrecomplex gepland wordt die ook restwarmte zal gebruiken van de verbrandingsoven.

5.2.4 ESCO voor Fabrieken voor de Toekomst

ESCO voor Fabrieken voor de Toekomst (ESCO4FvT) wordt gedragen door een projectconsortium bestaande uit de POM West-Vlaanderen, het studiebureau Ingenium nv en de ESCO Veolia nv. Het consortium zal voor financiële expertise beroep kunnen doen op de medewerking van Triodos Bank. De projectduur beslaat 30 maanden. Dit partnerschap is één van de vier projectconsortia binnen het programma 'ESCO's voor kmo's' van het Agentschap Ondernemen dat tot doel heeft om de ESCO-werking bij kmo's te faciliteren.

ESCO4FvT onderzoekt op welke manier ESCO's energie-efficiëntieverhogende investeringsprojecten op vlak van nutsvoorzieningen kunnen helpen realiseren en dit hoofdzakelijk in middelgrote West-Vlaamse ondernemingen behorend tot het actiedomein van de Fabrieken voor de Toekomst (FvT) Nieuwe Materialen, Voeding en Mechatronica.

Het ESCO-project past een schaalverkleining toe op de ervaring van Veolia. Veolia biedt vandaag ESCO-oplossingen aan voor grote industriële ESCO-projecten en voor het beheer van grotere gebouwen (kantoorcomplexen, ziekenhuizen, universiteitsgebouwen, ...). Vanuit de kennis van het werkveld van zeer grote industriële energieprojecten worden de opportuniteiten en knelpunten op het werkveld van de kmo verkend. Daarbij wordt gefocust op bedrijven die in hun proces perslucht, koeling en/of warmte en verlichting nodig hebben en een minimale jaarlijkse energiekost hebben van € 50.000,00. Daarnaast wordt bij de selectie de voorkeur gegeven aan bedrijven met een maximale energiekost van € 200.000,00. Gezien Veolia geen ESCO-oplossing aanbiedt voor verlichting, werden hiervoor gespecialiseerde partners gezocht en gevonden in Etap Lighting nv uit Westmalle en Illuminas nv uit Roeselare. Deze partners zullen naast het aspect van derdepartijfinanciering zich ook buigen over het aanbieden van een energieprestatiegarantie en de ontwikkeling van een meet- en verificatieplan.

In de geselecteerde ondernemingen zal via een traject van energiemonitoring, procesanalyse (beperkt tot de niet-kernactiviteiten van de kmo) en detectie van het energiebesparingspotentieel, invulling gegeven worden aan het financieel en contractueel aspect van energieprestatiecontracting (EPC). Het uiteindelijke doel is om ESCO-contracten te implementeren en de meet- en verificatietool, ontwikkeld in de loop van het project, te evalueren.

ESCO4FvT tast af waar de ondergrenzen zich bevinden, vanaf wanneer ESCO's kunnen opereren bij het realiseren van energie-efficiëntieverhogende investeringsprojecten binnen de industriële productieomgeving. Uitgangspunt is dat er een voldoende kritische massa moet aanwezig zijn waarop de ESCO moet kunnen werken. Deze massa neemt twee vormen aan: enerzijds moeten er voldoende ondersteunende processen, de zogenaamde utilities, aanwezig zijn binnen de kmo waarop de ESCO kan werken, anderzijds moet het potentieel aan energiebesparing in geldelijke termen voldoende groot zijn.

Het project is van start gegaan op 1 september 2014. In 2014 werden de energieverbruiken van acht bedrijven onderzocht: drie voedingsbedrijven, twee bedrijven uit de kunststofverwerkende sector en drie bedrijven uit de houtverwerkende sector. Twee bedrijven boden voldoende potentieel voor het ontwikkelen van een ESCO-oplossing voor warmte. Zes bedrijven boden potentieel voor verlichting.

Dit project kadert binnen de invulling die West-Vlaanderen geeft aan het Nieuw Industrieel Beleid in Vlaanderen, met name de Fabrieken voor de Toekomst (FvT).

5.2.5 Interregprojecten CO₂-CH₄

Hernieuwbare energie uit West-Vlaanderen voor energieopslag en groene chemicaliën.

Bij de uitvoering van het Interreg IV A-project "CO₂ en CH₄ als dragers voor regionale ontwikkeling" focuste de POM West-Vlaanderen zich op onderzoek naar innovatieve opportuniteiten voor West-Vlaanderen op het vlak van hernieuwbare energie.

Het feit dat de productie van elektriciteit voor een stuk verschuift van centrale naar decentrale opwekking, in combinatie met een fluctuerend aanbod aan weersafhankelijke opwekking door zonne- en windenergie, zorgt ervoor dat het huidige elektriciteitsnet herdacht en aangepast moet worden. Het gebrek aan leveringszekerheid van elektriciteit en hogere meerkosten voor het verbruik van elektriciteit zijn bedreigingen voor het economische weefsel, in het bijzonder voor de energie-intensieve industrie.

Het toverwoord voor het toekomstige elektriciteitssysteem blijkt 'flexibiliteit' te zijn. Naast het verbeteren van de elektrische transmissie en distributie om met fluctuerende profielen om te gaan, moet ook de flexibiliteit van de elektriciteitsproducenten en -consumenten verhoogd worden. Het voorzien van energieopslag wordt beschouwd als het sluitstuk in dit verhaal.

Aangezien West-Vlaanderen door haar ligging aan de zee een gunstige plaats is voor windturbines in combinatie met de koppeling met de offshorewindparken in de Noordzee, lijkt West-Vlaanderen de ideale locatie om innovatie op het vlak van energieopslag te stimuleren. Er werd een literatuuronderzoek en een stakeholdersbevraging uitgevoerd waarbij de verschillende technologieën voor energieopslag geëvalueerd werden. De omzetting van tijdelijke elektriciteitsoverschotten naar producten als waterstof en methaan (Power-to-Gas, Power-to-Chemicals) is een dergelijke technologie die beloftevol kan zijn voor de provincie. Twee West-Vlaamse onderzoeksgroepen van de Universiteit Gent, Labo Lemcko en Labo Liwet, onderzochten twee casestudies voor West-Vlaanderen: (a) de technische en financiële haalbaarheid van een Power-to-Gasinstallatie voor de haven van Zeebrugge om waterstof te produceren afkomstig van elektriciteit van de offshorewindparken en (b) de haalbaarheid van een Power-to-Gasinstallatie om CO₂ afkomstig van anaerobe vergisters om te zetten in methaangas. Niet toevallig ondersteunen deze casestudies de transversale innovatie voor drie economische clusters of Fabrieken voor de Toekomst in West-Vlaanderen: de offshorewindindustrie, de agrofoodindustrie (vergisters) en de industrie van de nieuwe materialen (Power-to-Chemicals).

Uit de haalbaarheidsstudies blijkt dat, ook al is er nog heel wat financiële onduidelijkheid over dergelijke toekomstige innovatieve technologieën, onder bepaalde voorwaarden er nu al economisch haalbare scenario's kunnen opgesteld worden, weliswaar voorlopig nog met een beperkt rendement. De resultaten werden gepresenteerd op een masterclass in Nederland bij de projectpartner Avans alsook op een masterclass in Greenbridge (Oostende).

De POM West-Vlaanderen inventariseerde verder nog de huidige infrastructuur die van belang kan zijn voor dergelijke toekomstige innovatietechnologieën, zoals de CO₂-bronnen en consumenten in West-Vlaanderen, de restwarmtebronnen, de decentrale elektriciteitsproductie-eenheden, de energietransportinfrastructuur en de gasleidingen.

De rapporten kunnen geraadpleegd worden op www.pomwvl.be/energieopslag.

Meer info en de projectresultaten van alle partners over het Interregproject 'CO₂ en CH₄ als dragers voor regionale ontwikkeling', kunt u vinden op de website: www.co2cleaning.eu.

HOOFDSTUK II LOGISTIEK WEST-VLAANDEREN

Om de concurrentiële positie van de West-Vlaamse productiebedrijven mee te versterken, wordt de logistieke draaischijffunctie van West-Vlaanderen verder uitgebouwd.

1 STRATEGIE WEST-POORT - ACTIEVE PARTICIPATIES

Door actieve participaties in de Internationale Luchthaven Kortrijk-Wevelgem en de River Terminal Wielsbeke geeft de POM West-Vlaanderen verder invulling aan de strategie West-Poort, zoals bepaald in West Deal, het strategische economische beleidsplan van de Provincie: een logistieke optimalisatie op bedrijfsniveau stimuleren in combinatie met een upgrading van de logistieke, collectieve infrastructuur en een hertekening van de goederenstromen, zijn opportuniteiten voor nieuwe economische ontwikkelingen.

1.1 Participatie in de Internationale Luchthaven Kortrijk-Wevelgem

Na de Vlaamse Regering keurde ook de provincieraad West-Vlaanderen op 22 mei 2014 de herstructurering van de Internationale Luchthaven Kortrijk-Wevelgem goed.

Het goedgekeurde plan omvat een viertal krachtlijnen:

- de oprichting van een nv;
- de uitvoering van 10 miljoen euro aan investeringen;
- de focus op zakenvluchten;
- de voorbereiding van verdere privatisering.

Het plan werd ontwikkeld door de POM West-Vlaanderen en is bedoeld voor een overgangperiode van maximum tien jaar (2023). Na de overgangperiode zou de infrastructuur en de werking van de luchthaven op punt gesteld moeten zijn in LOM/LEM-perspectief, in afstemming met de EU-reglementeringen. In een LOM/LEM-structuur staat een luchtvaartontwikkelingsmaatschappij (LOM) in voor de basisinfrastructuur en een private luchtvaartexploitatie maatschappij (LEM) voor de commerciële uitbating.

Wanneer de materiële investeringen een feit zijn en de commerciële strategie op punt staat, heeft deze operatie maximale kansen op slagen en kan de continuïteit van de luchthaven effectief op lange termijn worden verzekerd.

De luchthaven van Kortrijk-Wevelgem heeft een niet te onderschatten socio-economische waarde. Zo vertegenwoordigt de luchthaven een tewerkstelling in de regio van circa 380 arbeidsplaatsen (150 direct en 230 indirect). Voor talrijke Zuid- en Midden-West-Vlaamse industriële actoren biedt de luchthaven een groot voordeel.

De luchthaven van Kortrijk-Wevelgem verkeerde al een aantal jaren in een moeilijk houdbare situatie, waardoor de circa 380 arbeidsplaatsen in het gedrang kwamen. De voornaamste redenen hiervoor waren de dringende noodzaak aan investeringen (taxibaan, nieuw brandweergebouw) en de economische crisis. Verder was ook de toenmalige juridische structuur van de intercommunale met 13 gemeenten niet meteen de meest geschikte vorm voor dynamisch, commercieel management.

Om een structurele oplossing voor deze problematiek te bieden, maakte Vlaanderen sedert 2006 werk van een strategie waarbij de drie regionale luchthavens (Deurne, Oostende en Kortrijk-Wevelgem) in een LOM/LEM-structuur zouden worden gereorganiseerd.

De partners van de West-Vlaamse Intercommunale Vliegveld Wevelgem-Bissegem (WIV) werkten constructief mee aan deze strategie, maar een specifieke oplossing voor de luchthaven van Kortrijk-Wevelgem bleef uit.

De POM West-Vlaanderen nam daarom in 2013 het initiatief om een nieuw plan voor te leggen.

Het herstructureringsplan en de vier krachtlijnen:

De oprichting van een nv

De oprichting van een nv (57% POM, 33% Vlaanderen en 10% Leiedal), met een maatschappelijk kapitaal van € 500.000,00. Deze publiekrechtelijke rechtspersoon met privaatrechtelijke (flexibele) vorm moet gestalte geven aan de LOM Kortrijk-Wevelgem. Deze nv neemt alle rechten en plichten van de intercommunale WIV over.

De uitvoering van 10 miljoen euro aan investeringen

De uitvoering in de periode 2014-2018 van de noodzakelijke materiële investeringen en dit tot 10 miljoen euro. Alleen door een samenwerking tussen Vlaanderen en de Provincie kan hiervoor een oplossing worden aangereikt. Deze investering wordt immers gedragen door Vlaanderen maar wordt gedeeltelijk door de Provincie West-Vlaanderen en intercommunale Leiedal geborgd door de verkoop van 5 miljoen euro aan gronden aan het Vlaamse Gewest. De Provincie en Leiedal hebben zich akkoord verklaard om deze verkoopopbrengst in de nv onder te brengen.

De focus op zakenvluchten

De verdere commerciële exploitatie van de luchthaven wordt volledig gemoderniseerd met versterkte focus op zakenvluchten en gespecialiseerde dienstverlenende vluchten, zoals medische vluchten en expressvluchten. Hiertoe wordt een ervaren zakelijk-commercieel manager aangeworven en wordt maximaal ingezet op de socio-economische troeven en sterkhouders van de regio. In deze operatie wordt onder meer het lopende EU-project 'green sustainable airports' als hefboom gehanteerd voor de realisatie van een netwerk van performante en duurzame kleine zakenluchthavens rond de Noordzee.

De voorbereiding van verdere privatisering

De voorbereiding van de verdere privatisering. Streefdoel is de oprichting van een LEM met bijzondere aandacht voor de synergie (complementaire samenwerking) met de luchthaven van Oostende.

1.2 De POM West-Vlaanderen reactiveert River Terminal Wielsbeke

De POM West-Vlaanderen heeft in het najaar 2014 de concessie voor de uitbating van de River Terminal Wielsbeke (RWT) overgenomen van Katoen Natie. Met de aanstelling van Delcatrans en Shipit als exploitanten wil de POM de binnenvaarterminal nieuw leven inblazen.

Eind 2013 besliste Katoen Natie om de uitbating van de River Terminal in Wielsbeke stop te zetten. De containeractiviteiten waren er al enige jaren gestaakt. De POM West-Vlaanderen was er echter van overtuigd, gesteund door vele ontvangen concrete bedrijfsvragen, dat de reactivering van de binnenvaarterminal voor heel wat opportuniteiten zou zorgen.

In een eerste fase zullen wekelijks ruim 80 containers vanuit Wielsbeke op het water verscheept worden, of een equivalent van evenveel vrachtwagens. Op termijn zal de terminal 15.000 containers op jaarbasis verscheppen. Opzet is om door te groeien naar een bedrijfszekere dagelijkse verbinding tussen Wielsbeke en Antwerpen.

Naar aanleiding van de reactivering van de River Terminal in Wielsbeke vond op 18 november 2014 een persconferentie plaats. Op de foto van links naar rechts: Antoon Desmet, logistic manager Isolava, Jan d'Haeyer, zaakvoerder Shipit, Jean de Bethune, gedeputeerde en voorzitter POM West-Vlaanderen en Johnny Delbeeke, manager Delcatrans.

Dit zorgt voor een aanzienlijke ecologische en maatschappelijke winst. Door de schaafeffecten zal deze bovendien kostenbesparend en dus industrieversterkend werken. Een effectieve en efficiënte logistieke infrastructuur en eraan verbonden dienstverlening vormen immers een essentiële schakel in de verdere uitbouw van onder meer industriële kmo's.

De POM West-Vlaanderen was al geruime tijd bezig met een reactiveringsplan voor de River Terminal Wielsbeke. Daarbij werd de markt geconsulteerd in de zoektocht naar een efficiënte uitbating en had een voorafgaandelijk onderzoek plaats naar de potenties van deze logistieke poort. Daaruit bleek al dat verschillende industriële bedrijven reële interesse hadden om belangrijke hoeveelheden via de binnenvaart te verscheppen.

De belangrijkste exploitatieprincipes bij de opmaak van het haalbaarheidsonderzoek zijn deze van multipurpose en open access. Multipurpose houdt in dat verschillende soorten goederen op de terminal worden behandeld. Een belangrijke plaats blijft voorbehouden voor containers, maar ook vervoer van bulk en palletten zal aan bod komen. Open access impliceert dat de terminal openstaat voor alle verladende partijen.

Voor beide soorten van overslagactiviteiten heeft de POM West-Vlaanderen de juiste spelers gevonden. Delcatrans is een van de zeldzame trimodale spelers in (West)-Vlaanderen. Het bedrijf investeert al geruime tijd in binnenvaart, naast wegvervoer en spoorvervoer, onder meer vanuit de spoorterminals in Kortrijk en Moeskroen. Shipit is eveneens een gevestigde waarde die zijn strepen ruim verdiend heeft op het vlak van binnenvaart. De focus van Shipit ligt op niet-gecontaineriseerde goederen.

Opzet is dat RTW eveneens een platform wordt waar activiteiten en diensten die strategische waarde toevoegen (VAL en VAS) worden uitgebouwd. De POM mikt hierbij onder meer op slimme magazijnfuncties. Op die manier moet RTW een strategische schakel worden in de logistieke keten van de lokale verladende industrie.

2 LOGISTIEKE STROMEN OPTIMALISEREN

2.1 Vervoer van bodemverbetersaars via de binnenvaart, een uniek pilootproject

De POM West-Vlaanderen lanceerde een uniek pilootproject voor het vervoer van bodemverbetersaars via de binnenvaart. Hiervoor maakte de POM onmiddellijk gebruik van de River Terminal Wielsbeke, heropend in het najaar van 2014.

Op 8 december 2014 werden 343 ton bodemverbetersaars vanuit Wielsbeke naar het Noord-Franse Péronne vervoerd via het Watertruckconcept. Dit is een nieuw navigatieconcept bestaande uit een aangepaste duwboot en duwbakken, specifiek voor de kleinere vaarwegen. De POM West-Vlaanderen was, in nauwe samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), initiator van dit uniek pilootproject waarbij voor de eerste maal bodemverbetersaars via de waterweg richting Frankrijk werden verscheept. Het was uiteindelijk de verlader Fita Compost die op het project intekende, samen met de binnenvaartoperatoren CBO en L. Broeckaert - De Koning.

Uit studies bleek dat er bijzonder veel potentie (meer dan 500.000 ton over de weg) is om gedroogde mest en digestaat via de binnenvaart te exporteren richting (Noord-)Frankrijk. De inzet van de binnenvaart zou, gezien de geografie van de Noord-Franse vaarwegen, daarenboven een bijkomend potentiële afzetmarkt van tussen de 50.000 en 75.000 ton op jaarbasis creëren.

Het vervoer start vanuit de River Terminal Wielsbeke maar in de toekomst kan dit eventueel gebeuren op het in ontwikkeling zijnde binnenvaartplatform Roeselare-Izegem, waar het zwaartepunt van de productie van deze bioreststromen ligt.

De belangrijkste leerlessen van het pilootproject zijn dat er zowel juridisch als technisch-operationeel geen problemen zijn bij het vervoeren van bodemverbetersaars via de binnenvaart in vergelijking met de weg. Wat het financieel-economische aspect betreft, zijn de conclusies als volgt:

- Indien geen retour, is het transport via de binnenvaart niet competitief ten opzichte van wegtransport.
- Indien retour op halve capaciteit van de duwbakken, dan is het transport via de binnenvaart al break-even ten opzichte van wegtransport.
- Indien retour op volledige capaciteit van de duwbakken, is het transport via de binnenvaart concurrentieel ten opzichte van wegtransport, in casu 10% goedkoper.

Slotconclusie is dat het vervoeren van gedroogde mest en digestaat, met behulp van het innovatieve binnenvaartconcept Watertruck, haalbaar is en dus heel wat potenties inhoudt en bijkomende afzetmogelijkheden aanbiedt.

Dit pilootproject werd geïnitieerd in het kader van het Interreg IV A-project Grenzeloze Logistiek (www.grenzeloze-logistiek.be). Dit project werd voor de helft gefinancierd met de steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO).

2.2 Food Port: logistieke voedingsproducten in de Noordzeeregio optimaliseren

Op 20 februari 2014 organiseerde de POM West-Vlaanderen in Oostende de internationale slotconferentie van het Europees project Food Port. Aan deze conferentie namen 120 deelnemers uit negen verschillende landen deel.

Doel van het Interreg IV B-Noordzeeregioproject “Food Port - Connecting Food Port Regions - Between and Beyond”, of kortweg “Food Port”, was het Noordzeegebied verder te ontwikkelen als de beste voedingscluster en -hub in Europa voor voedingsproducten die via efficiënte en duurzame transportsystemen, of “groene corridors” worden vervoerd. Het optimaliseren van logistieke stromen van voedingsproducten in de Noordzeeregio was bijgevolg de centrale projectdoelstelling.

In dit project werkten 18 partners (regionale en lokale overheden, havens, kennisinstellingen alsook bedrijven) uit België, Denemarken, Duitsland, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk en Zweden samen. De POM West-Vlaanderen was trekker van dit project; de andere West-Vlaamse partners waren de Haven van Zeebrugge, de Haven van Oostende en Voka - Kamer van Koophandel West-Vlaanderen.

Verschillende regio's met ambitie op vlak van voedingsproductie, -verwerking en -distributie werden samengebracht. Het betreft West-Vlaanderen, Regio Västra Götaland (Zweden), Schotland en Humberstone (UK), Zuid-Denemarken, Bremerhaven (Duitsland) en Hitra/Frøya - Nørdmøre (Midden-Noorwegen). Deze regio's vormden elk op zich sterke voedingsclusters.

Een eerste projectactiviteit was het in kaart brengen van de voedingsproductie en logistieke stromen tussen de verschillende voedingsclusters, alsook het uitwerken van actieplannen ter versterking van deze voedingsclusters.

Een tweede projectactiviteit focuste op duurzaamheid en efficiëntie in de logistieke ketens van voeding. Daarbij spelen de logistieke poorten en havens in de verschillende regio's een cruciale rol. De verdere activering en ondersteuning van de logistieke poorten is cruciaal ter ondersteuning van deze voedingsclusters. Zo investeert de Haven van Kristiansund & Nørdmøre in de bouw van een nieuwe kusthaven in Hitra, zodat grote hoeveelheden verse zalm voortaan via de kustvaart het land kunnen verlaten.

Daarnaast werden heel wat inspanningen geleverd om bestaande duurzame verbindingen tussen de regio's te ondersteunen en nieuwe verbindingen of “groene corridors” op te zetten. In totaal ging het om acht corridorprojecten, waarvan er vier een link hebben met West-Vlaanderen: het versterken van de bestaande ferryservice Zeebrugge-Rosyth; het opzetten van een voedingscorridor tussen West-Vlaanderen en Regio Västra Götaland (via de bestaande verbinding Zeebrugge-Gothenburg); het initiëren van een nieuwe corridor tussen Oostende en Sint-Petersburg en het opzetten van een nieuwe corridor tussen Hitra en Zeebrugge.

Een derde en laatste activiteit focuste op nieuwe technologieën en/of transportsystemen waardoor de logistieke keten van voeding kan worden geoptimaliseerd. Hierbij werden een aantal testen gedaan, onder andere met RFID (Radio Frequency Identification) in de logistieke keten van verse vis, alsook testen met een nieuw type container met gemodificeerde atmosfeer ter verlenging van de bewaartijd van verse vis.

2.3 Samenwerking Provincies West-Vlaanderen en Limburg (Nederland) op vlak van agrovoedingslogistiek

Op 9 mei 2014 vond de slotconferentie plaats van het Interreg IV A-project Oost West Poort in de REO Veiling in Roeselare. Het project betrof een samenwerking tussen West-Vlaanderen (BE) en Venlo (NL), met focus op agrovoeding en logistiek. Beide sectoren zijn immers belangrijke motoren voor de economie in de twee regio's en net in de synergie tussen de twee sectoren willen West-Vlaanderen en Venlo zich verder onderscheiden. De provinciebesturen van West-Vlaanderen en Limburg (NL) sloegen dan ook de handen in elkaar en ondertekenden een intentieverklaring om de samenwerking op dit vlak structureel te verankeren.

De ondertekening van de intentieverklaring door Jean de Bethune, gedeputeerde voor Economie, Provincie West-Vlaanderen en Twan Beurskens, gedeputeerde voor Economie, Provincie Limburg (NL) bezegelde de samenwerking tussen beide provincies op vlak van agrovoeding en logistiek.

Het project Oost West Poort kaderde binnen het Interreg IV A-programma Vlaanderen-Nederland. Partners in het project waren de POM West-Vlaanderen, Green Port Venlo Innovation Center, REO Veiling, de Haven van Zeebrugge, Universiteit Maastricht, Fontys Hogescholen en VIVES. Tijdens de projectperiode 2011-2014 werd ingezet op de ontwikkeling van een duurzame transportcorridor tussen beide regio's met focus op agrovoedingsproducten, de versterking van de logistieke kennisinfrastructuur en de realisatie van een structurele platformwerking of netwerking tussen beide regio's.

Er werden mooie resultaten geboekt tijdens het project, dat eind augustus 2014 afliep. Zo werd in het kader van de ontwikkeling van de transportcorridor tussen beide regio's **een duurzame groente- en fruitshuttle** gerealiseerd via het wegvervoer, meer bepaald tussen de REO Veiling en Fresh Park Venlo. Deze pilot werd tijdens de uitreiking van de Transport & Logistics Awards, de jaarlijkse hoogmis voor de transport en logistieke sector in België, bekroond met een mooie tweede plaats in de categorie "Logistics Project of the Year". Een ander positief resultaat is de realisatie van een **shuttledienst voor West-Vlaamse sierteelproducten** naar Veiling Rhein-Maas in Herongen (D). Deze shuttle biedt West-Vlaamse siertelers de mogelijkheid om hun producten gezamenlijk richting Veiling Rhein-Maas te transporteren. Daarnaast ontwikkelden de betrokken kennisinstellingen diverse **nieuwe opleidingen en opleidingsmodules**. Zo werd aan de hogeschool VIVES een postgraduaatsopleiding Supply Chain Management ontwikkeld en werd de werking van het Laagdrempelig Expertise- en Dienstverleningscentrum (LED) van VIVES versterkt met bijvoorbeeld ondersteuning van bedrijven op het vlak van Warehouse Management Systemen (WMS) en Transport Management Systemen (TMS). Fontys Hogescholen werkte een opleiding Food en Flower Technology en een minor Agrologistiek uit. Universiteit Maastricht maakte dan weer werk van de herinrichting van een aantal modules omtrent Supply Chain Management.

De slotconferentie werd bezegeld met de ondertekening van een intentieverklaring tot verdere structurele samenwerking tussen de Provincies West-Vlaanderen en Limburg (NL).

3 LOGISTIEKE KENNISINFRASTRUCTUUR

Eén van de ambities vervat in het strategisch economische beleidsplan West Deal, is de uitbouw van een master Supply Chain Management in West-Vlaanderen. In 2014 voerde het WES in opdracht van de POM West-Vlaanderen een haalbaarheidsstudie uit waarin de reële en financiële haalbaarheid van dergelijke masteropleiding werd onderzocht. Daarnaast werd ook advies ingewonnen met betrekking tot de meest geprefereerde organisatorische en inhoudelijke invulling van de master. In 2015 gaat een werkgroep van bedrijven en vertegenwoordigers van het hoger onderwijs aan de slag met de resultaten van deze studie.

HOOFDSTUK III WEST-VLAANDEREN INTERNATIONAAL

De POM West-Vlaanderen zet verder in op de internationalisering van de West-Vlaamse economie, onder meer door de ontwikkeling van een USP (Unique Selling Proposition), de uitbouw van een welcome desk, de opstart van een acquisitieplatform, ...

1 ONTWIKKELING USP WEST-VLAANDEREN

West-Vlaanderen heeft internationaal een stevige én betrouwbare reputatie. De provincie profiteert mee van de centrale ligging van België, midden in het hart van de Europese consumptie- en productiemarkt. Dankzij die ligging kent de economie hier al lang een grote openheid. Door een doorgedreven inzet op de samenwerkingen met aangrenzende en verder weg gelegen Europese en andere regio's, worden bovendien interessante schaalvoordelen gecreëerd. Dit resulteert in betere handelsrelaties, internationale kennisdeling, gezamenlijk onderzoek en ontwikkeling en de realisatie van grensverleggende projecten.

West-Vlaanderen wordt gekoesterd en gestimuleerd als ondernemende regio. Het is een provincie die steeds vooruit wil. Die innoveert en investeert in kennis en die elke ondernemer groeikansen biedt door een gunstig bedrijfsklimaat te creëren. Een regio met unieke troeven. Deze troeven werden uitgewerkt in de economische brochure (USP). In deze brochure werden bewuste keuzes gemaakt, met klemtoon op onderstaande punten:

- West-Vlaanderen in het hart van Europa, als logistieke draaischijf.
- De vier clusters gevoed door traditie en ervaring, met een uitzonderlijke concentratie aan kwalitatief hoogstaande bedrijven en een uitermate sterke verwevenheid met diverse toeleveranciers en gespecialiseerde kenniscentra: Voeding, Mechatronica & Machinebouw, Nieuwe Materialen en Blue Energy.
- Twee groeipolen: de creatieve sector en de zorgeconomie.

Aan de basis van de USP ligt een studie uitgevoerd door PIM (Partners In Marketing). De studieresultaten werden verwerkt door een werkgroep 'Communicatie USP', bestaande uit de coördinatoren van de Fabrieken voor de Toekomst van de POM West-Vlaanderen, algemeen directeur Stefaan Matton en de trekkers Lies Lefeverve van de Provincie West-Vlaanderen en Nele Dekeyser van de POM West-Vlaanderen. De eerste try-out van het concept, de tekst en de vormgeving van deze nieuwe USP-brochure had plaats tijdens een klankbordgroep op 3 november 2014 in aanwezigheid van gouverneur Carl Decaluwé, gedeputeerde voor Economie Jean de Bethune en een tiental internationale ondernemers in samenwerking met Unizo en Voka.

Op 14 november 2014 werd een proefdruk van het afgewerkt product gepresenteerd aan een delegatie van trade commissioners uit de Commonwealthlanden. Begin januari 2015 werd de brochure verspreid binnen het netwerk van stakeholders.

2 UITBOUW INTERNATIONAL BUSINESS OFFICE WEST FLANDERS

2.1 Ontvangst van een internationale economische delegatie

Om West-Vlaanderen economisch op de internationale kaart te zetten naar aanleiding van de herdenking van WO I (2014-2018), werd in 2014 de uitbouw van een International Business Office opgestart. Deze werking wordt georganiseerd vanuit het Ondernemerscentrum Ieper. Hiertoe werd in september 2014 Nele Dekeyser als nieuwe coördinator aangeworven.

Een eerste officiële ontvangst van een internationale delegatie werd georganiseerd op 14 november 2014. Het programma bestond uit een officiële verwelcoming door de stad Ieper gevolgd door een voorstelling van economisch West-Vlaanderen, aan de hand van de nieuwe USP-brochure. Nadien vond een bezoek aan het In Flanders Field Museum plaats, met een nabeschouwing op maat van de deelnemende delegatie door Piet Chielens in het IFF-Kenniscentrum. Daarna was een diner met West-Vlaamse culinaire specialiteiten voorzien in restaurant Regina op de grote markt. Het programma werd afgesloten met een deelname aan de dagelijkse Last Postceremonie onder de Menenpoort.

Namen deel aan dit economisch seminarie:

Katrien Desomer, Schepen economie, Ieper;
Gregory Rust, Senior Trade Commissioner, Embassy of Canada;
Jean-Pierre Tanghe, Chairman CanCham BeLux;
Mihaela Bucuroiu, Secretary General CanCham BeLux;
Brigitte Claesen, Executive Assistant Belgo-Indian Chamber of Commerce & Industry;
Wilhelm Smalberger, Economic Minister, South African Embassy Belgium.

Ondertussen zijn er al opvolgcontacten geweest met Canada in het kader van de nieuwe wetgeving CETA en de mogelijke import en export van verse groenten en fruit, met India in het kader van het stagereglement van studentenuitwisseling. Voor Zuid-Afrika staat in 2015 een ontvangst van een delegatie gepland met interesse in de incubator Greenbridge in Oostende.

2.2 Uitbouw van een acquisitieplatform

Om het aantrekken van potentiële investeerders en strategische partners beter te stroomlijnen, zal er werk gemaakt worden van de uitbouw van een acquisitieplatform. Binnen dit platform zal er ruimte zijn voor gestructureerd overleg van alle betrokken West-Vlaamse spelers op vlak van internationalisering, zoals de havens en luchthavens, Voka en Unizo, Leiedal, wvi, Fit Agency, ...

2.3 Welcome Pack

Deze toolbox/informatieset bundelt alle informatie voor mogelijke investeerders en bevat het volgende:

- Who's who, getting introduced.
- How to set-up your business in Flanders (Fit Agency).
- Lists of useful information (how to find, ...).
- Finding a lawyer.
- Finding a notary.
- Finding a translator or interpreter.
- Finding an accountant or tax expert.
- Insurances.
- Relocating in West Flanders.
- Five things to explore in your first six months in West Flanders.

2.4 Regional Convention Bureau

Binnen het Regional Convention Bureau werd verder ingezet op een doelgerichte MICE-werking, gericht op de Commonwealthregio's, waarin de combinatie van de herdenking van WO I en de kennismaking met West-Vlaanderen als economische regio centraal staat. Een eerste voorstel van pakketaanbieding werd opgemaakt, met verdere uitwerking in 2015. Daarnaast worden ook aanbiedingen op maat uitgewerkt.

HOOFDSTUK IV WEST-VLAANDEREN RUIMTELIJK-ECONOMISCH

De ruimtelijk-economische infrastructuur voor specifieke doelgroepen van ondernemers of op specifieke locaties van bovenlokaal niveau werd verder uitgebouwd met focus op de ontwikkeling van bedrijventerreinen van de toekomst.

1 INITIATIEVEN BEDRIJVENTERREINMANAGEMENT

Bedrijventerreinmanagement, onderlinge samenwerking tussen bedrijven op bedrijventerreinen en samenwerking met de terreinbeheerders zorgen voor de verdere uitbouw van de bedrijventerreinen tot kwalitatieve en duurzame bedrijventerreinen. Het koepelproject EHTM, in uitvoering van de projectoproep 'Bedrijventerreinmanagement' van het Agentschap Ondernemen, verzorgt de binding tussen andere West-Vlaamse projecten van gemeenten, bedrijventerreinverenigingen en de intercommunales wvi en Leiedal, goedgekeurd in het kader van dezelfde projectoproep. Aldus coördineert de POM West-Vlaanderen sinds september 2010 regelmatig overleg en ervaringsuitwisseling tussen de bedrijventerreinverenigingen, verzorgt de POM gemeenschappelijke communicatie via een elektronische nieuwsbrief en de koepelwebsite www.ehbtm.be en staat zij in voor gemeenschappelijke terreinoverschrijdende initiatieven en activiteiten zoals zwerfvuilacties, KGA-inzamelingen en diverse opleidingen. De West-Vlaamse bedrijventerreinverenigingen waarmee wordt samengewerkt zijn: Apzi (Haven Zeebrugge), BPKN (Bedrijvenpark Kortrijk Noord), BLeie (Wevelgem Zuid), Bedrijvig Brugge (Brugse bedrijventerreinen), BTM Roeselare, Iebeve (Ieperlee en Ter Waarde Ieper), Platform Grensland Menen-Wervik, PopIn (Sappenleen Poperinge) en Bedrijventerreinvereniging Waregem Zuid (Vijverdam en Flanders Field). Eind 2014 werd in Veurne met begeleiding van de POM ook de bedrijventerreinvereniging Veurne@Work opgericht.

1.1 Bandenspanningsactie en fietscontrole op bedrijventerreinen

Op 16 september 2014 organiseerde de POM West-Vlaanderen samen met enkele bedrijventerreinverenigingen een gratis bandenspanningscontrole en fietscontrole op de bedrijventerreinen. De autobestuurders hadden de gelegenheid om bij één van de dienstverleners (garages, bandencentrales) in de buurt, gratis de bandenspanning van hun (bedrijfs)wagen te laten controleren. Voordelen van een juiste bandenspanning zijn onder meer een besparing op brandstof, reductie van CO₂-uitstoot, betere wegligging, langere levensduur van de banden, klapbandpreventie en een kortere remafstand. Een 50-tal autobestuurders nam deel aan deze actie.

Naast de controle van de bandenspanning was er ook een fietscontrole. 23 fietsers lieten hun fiets controleren op verschillende locaties. Deze actie beoogde om het fietsend woon-werkverkeer te stimuleren.

1.2 Bloedinzamelactie op Waregems bedrijventerrein

De POM West-Vlaanderen, Rode Kruis, bedrijvenpark Waregem-Zuid vzw en de firma's Callens-EMK en TVH organiseerden in december 2014 een bloedinzamelactie bij beide bedrijven. Het streefdoel was als eerste bedrijventerrein in België het certificaat 'Bedrijventerrein met een hart' te ontvangen.

De vraag naar bloeddonaties blijft groot. De organisatoren speelden hierop in en organiseerden twee bloedinzamelacties. Callens-EMK mocht 76 donoren verwelkomen, TVH haalde 81 donoren. Daarnaast werden in totaal meer dan 50 nieuwe donoren geregistreerd. Beide bedrijven behielden voor de tweede maal het certificaat 'Onderneming met een hart'.

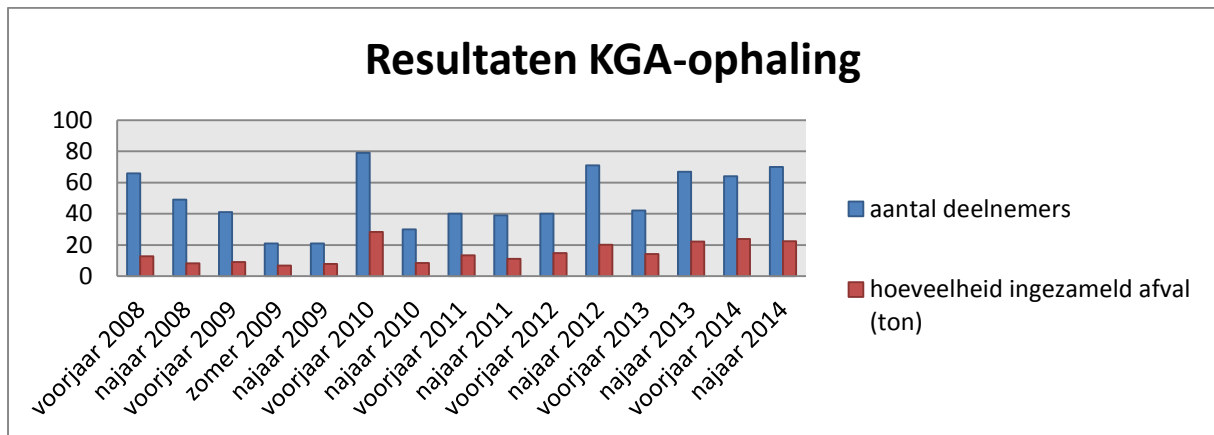

De bedrijven Callens-EMK en Thermote & Vanhalst ontvingen het certificaat 'Onderneming met een hart' voor hun succesvolle bloedinzamelactie.

1.3 KGA-ophaling

Binnen de provincie West-Vlaanderen wordt de KGA-ophaling structureel aangeboden voor alle bedrijvzones. De organisatie en coördinatie gebeurt door de POM West-Vlaanderen. Er worden twee ophalingen per jaar georganiseerd. Vanheede Environmental Services nv staat in voor de ophaling. De deelnemende bedrijven dragen de kosten verbonden aan deze actie. Door de samenwerking van de bedrijven op het terrein worden de verwerkingsprijs van KGA en de transportkosten sterk gereduceerd.

Tabel: evolutie KGA-ophaling.

1.4 Ervaringsuitwisseling tussen de verschillende bedrijventerreinverenigingen

Op 11 juni en 17 december 2014 organiseerde de POM West-Vlaanderen twee ervaringsuitwisselingsmomenten. In totaal waren er 46 deelnemers. Op de eerste bijeenkomst kwamen volgende onderwerpen aan bod: de communicatiestrategie van de parkmanager van Kortrijk-Noord vzw en een voorstelling van de komende activiteiten van de POM West-Vlaanderen binnen het EHBTM-project (Eerste Hulp Bij Bedrijventerreinmanagement). Nadien hadden de verschillende bedrijventerreinverenigingen de mogelijkheid om een eigen georganiseerde activiteit in de kijker te plaatsen.

Op de tweede meeting was het thema 'Bedrijventerreinmanagement in West-Vlaanderen: evaluatie en toekomstvisie'. De resultaten van de BTM-enquête, die in het voorjaar werd afgenomen door de POM West-Vlaanderen bij de bedrijventerreinverenigingen, werden bekend gemaakt. Hierbij kwamen volgende prioritaire thema's voor de bedrijventerreinverenigingen naar voren:

- Aanspreekpunt voor de ondernemers op de bedrijventerrein naar de overheid toe.
- Belang van veiligheid in het algemeen.
- Netwerkmomenten.
- Verkeer en mobiliteit (verkeerscirculatie en -optimalisatie).

1.5 Zwerfvuilacties

Op de bedrijventerreinen van Roeselare, Grensland Menen en Waregem organiseerde de POM West-Vlaanderen samen met de bedrijventerreinverenigingen, de plaatselijke afvalintercommunales, gemeentes en bedrijven een zwerfvuilactie. De schoonmaak van het openbaar terrein werd uitgevoerd door de sociale tewerkstelling. De bedrijven werden gesensibiliseerd om hun eigen bedrijfskavel op te ruimen. Het opgehaalde zwerfvuil werd nadien gewogen en het resultaat werd ruim gecommuniceerd naar de pers, bedrijven en alle belanghebbenden. In totaal werd er 1.950 kg zwerfvuil opgehaald.

1.6 SAFE-ICE (Interregproject 2-Zeeën)

De POM West-Vlaanderen is 'associated partner' in het SAFE-ICE clusterproject geleid door Hastings Borough Council en met onder meer wvi, Greenbridge en UGent als partners. Dit clusterproject overkoepelt tien Interreg IV A-2 Seas Projects (SISCO, ACE, FUSION, ECOMIND, INSPIRER en vijf geassocieerde projecten waaronder het EHTM-project) die focussen op een lage-CO₂-economie. Het doel van het clusterproject is om projectresultaten en gerealiseerde instrumenten uit te wisselen, overleg te creëren en het stimuleren en promoten van goede praktijken op gebied van onderzoek, innovatie en bedrijfs ondersteuning.

De cluster bestaat uit twee fases. Fase 1 concentreerde zich op ervaringsuitwisseling uit de vier projecten waarbij de klemtoon werd gelegd op opportuniteiten, drempels en tekorten die werden geïdentificeerd in vorige projecten en op het consolideren van de projectresultaten. Op een seminarie in Antwerpen gaf de POM in dit kader een toelichting over bedrijventerreinmanagement en de resultaten van het EHTM-project. In fase 2 wordt de klemtoon gelegd op specifieke initiatieven voor verdere ontwikkeling van koolstofneutrale bedrijventerreinen. De haalbaarheid voor Vlaanderen van modellen van interbedrijfssamenwerking en bedrijventerreinmanagement zoals Bedrijven Investerings Zones (BIZ) en Business Improvement Districts (BID's) worden er onderzocht. Ook wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van (rest)warmtenetten op bedrijventerreinen.

Meer info op: www.safe-ice.eu.

2 BEDRIJVENTERREINEN VAN DE TOEKOMST

2014 was het jaar waarin de kiemen werden gelegd voor de ontwikkeling van de blauwdruk van het bedrijventerrein van de Toekomst. Het betreft een hypothetisch model dat empirisch kan worden afgetoetst en waarmee de POM West-Vlaanderen, samen met de verschillende stakeholders op en rond bedrijventerreinen, wil investeren in een duurzame toekomst van de bedrijventerreinen in West-Vlaanderen.

HOOFDSTUK V SOCIALE MODERNISERING IN WEST-VLAANDEREN

1 ACADEMIE VOOR DE TOEKOMST

Innovaties realiseren heeft slechts slaagkansen als ondernemingen hiervoor beroep kunnen doen op gemotiveerd en gekwalificeerd personeel. Deze uitdaging, die de sociale pijler van de Fabrieken voor de Toekomst uitmaakt, is de hoofddoelstelling van de Academie voor de Toekomst. Om deze doelstelling te realiseren, werkt de Academie rond drie grote domeinen:

- De toeleiding van (toekomstige) werknemers naar de sectoren via promotie en opleiding.
- De ontwikkeling van een vraag- en toekomstgericht opleidingsaanbod.
- Het stimuleren van sociale innovatie bij ondernemingen.

In 2014 werden binnen deze drie domeinen verschillende acties ondernomen. De job- en opleidingsbeurzen Technotiel (Tielt), Food@Work LIVE (Roeselare) en de Opleidings- en Jobmarkt Bouw (Veurne) zetten het opleidings- en tewerkstellingsaanbod voor de sectoren textiel- en kunststoffen, voeding en bouw in de kijker. Tijdens de Open Bedrijvendag werd de Blue Energy Corner in Greenbridge opengesteld voor het grote publiek en werd informatie over de offshorewindsector en het opleidingsaanbod in de kijker geplaatst.

Ook het opleidingsaanbod zelf kreeg nieuwe impulsen. Zo resulteerde de samenwerking tussen VKC-Centexbel en de sectorfondsen IPV, PlastIQ, TOFAM en COBOT in de uitbouw van een intersectoraal opleidingsaanbod rond kunststoffen. Voor de proeftuin Duurzaam Bouwen werden nieuwe opleidingen met focus op duurzame bouwmaterialen en -technieken ingericht, waarvan een aantal plaats hadden in Acasus, het provinciaal centrum voor duurzaam wonen, bouwen en renoveren in Veurne. Een overzicht van alle relevante opleidingen die leiden naar de verschillende Fabrieken voor de Toekomst kan u vinden op www.fabriekenvoordetoeekomst.be/opleidingen.

Tot slot werden ook een aantal events georganiseerd, zoals de Dag van de Industrie, een seminarie over de verankering van de maakindustrie in Vlaanderen, Green Building, een studiedag rond het innovatief gebruik van duurzame bouwmaterialen en Synfairs Food, een B2B-event voor voedingsproducenten en retailers.

2 SOCIALE ECONOMIE

De POM West-Vlaanderen zet zich in om de sociale ondernemingen in West-Vlaanderen te versterken en de integratie van kansengroepen in de reguliere economie te bevorderen.

2.1 Lean en sociale modernisering

De POM West-Vlaanderen wil de maatwerkbedrijven (voormalige beschutte en sociale werkplaatsen) meer en meer als kennispartner in innovatie positioneren op vlak van processen, ergonomie en technologie naar het bedrijfsleven.

In 2013 stapten elf bedrijven uit de beschutte (BW's) en sociale werkplaatsen (SW's) mee in een traject rond 'Lean management'. Dit traject, waarin elk bedrijf een afzonderlijk actieplan rond Lean opzette onder begeleiding van Veltion, werd begin 2014 afgerond met een ervaringsuitwisseling met het Lerend Netwerk Productiechefs van Voka en een plenaire sessie op 24 april 2014. 75 deelnemers schreven zich in, waarvan meer dan de helft van de deelnemers uit reguliere bedrijven kwamen.

Het Leantraject binnen de maatwerkbedrijven leert immers dat zij dezelfde uitdagingen hebben als hun 'normale' tegenhangers.

Klanten eisen kwaliteit, stipte leveringen aan een competitieve kostprijs en de nodige wendbaarheid. In se gaat het over dezelfde operationele processen. Omwille van de tewerkstelling van mensen met een arbeidsbeperking is het werk in maatwerkbedrijven echter mensgericht georganiseerd. Er is een grondige voorbereiding van de taken en de werkverdeling, met doordachte automatisering en training van operatoren onder coachende supervisie van begeleiders, visuele hulpmiddelen op de werkvloer, ... Maatwerkbedrijven beschikken bovendien over exceptionele expertise op vlak van ergonomie, integratie tussen mens en machine, ...

Omwille van de interesse vanuit de reguliere bedrijven werd een praktijklabo 'Lean en continu verbeteren' voorbereid en uitgewerkt voor reguliere bedrijven, opnieuw in samenwerking met Veltion (spin-off van Ugent) en met de collega's van de SERR. Dit praktijklabo gaat in januari 2015 van start met 17 deelnemers.

Er werd eveneens een tweede opleiding "Lean voor leken" georganiseerd voor deelnemers uit de sociale economie. Het doel van deze vorming is om binnen de maatwerkbedrijven die reeds gestart zijn met Lean de kennis te verbreden en te verspreiden bij meer collega's.

Onder het motto 'krachten bundelen' organiseerde de POM West-Vlaanderen samen met het Charter Duurzaam Ondernemen in mei 2014 een ervaringsuitwisselingsavond met als thema 'maatschappijgericht innoveren'. Diverse dienstverleners inzake sociale innovatie, namelijk PlanC, de Sociale Innovatiefabriek en Flanders Synergy, stelden hun dienstverlening voor aan reguliere bedrijven, telkens met een bedrijfsgetuigenis.

2.2 4Werk

U vraagt zich af wat het grote verschil is tussen een gewoon en een maatwerkbedrijf? Soms vragen wij het ons ook af.

De acht beschutte en 20 sociale werkplaatsen uit onze provincie hebben zich verenigd in de belangenorganisatie 4Werk. Deze vereniging wil niet alleen de tewerkstelling van 6.830 medewerkers structureel verzekeren en verder uitbouwen, maar ook de onderlinge samenwerking tussen de beschutte en sociale werkplaatsen (vanaf 1 april 2015 maatwerkbedrijven genoemd) professionaliseren en versterken. Met dit initiatief, uniek in Vlaanderen, wordt proactief ingespeeld op de toekomstige evoluties van het maatwerkdecreet binnen de sociale economie. De Provincie en de POM West-Vlaanderen steunen 4Werk als een mooi voorbeeld van West-Vlaams ondernemerschap en onderstrepen hiermee de belangrijke rol die deze 28 bedrijven opnemen in de

economische ontwikkeling van de streek. 4Werk staat voor samen sociaal duurzaam ondernemen in West-Vlaanderen. De POM West-Vlaanderen en 4Werk sloten in 2014 een samenwerkingsovereenkomst met als belangrijkste actiepunten:

- 4Werk als uniek en eenduidig aanspreekpunt voor maatwerk in West-Vlaanderen versterken.
- Opmaak strategische studie over de maatschappelijke uitdagingen en hoe hierop in te spelen.
- Uitwisselen van excellente personeels- en productieprocessen met de ondernemingswereld, inzetten op het uitwerken van een Leanforum, samenwerking via promotie van enclavewerking en het sociaal aanbesteden van opdrachten aan maatwerkbedrijven.

Samen met 4Werk wordt een project toegepaste technologische innovatie uitgewerkt, waarbij technologische innovaties worden ontwikkeld en ingezet als enabler om jobs toegankelijker te houden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Maatwerkbedrijven kunnen hier als proeftuin dienen bij het uitwerken van technologische innovaties die een oplossing bieden voor specifieke knelpunten op de werkvloer van reguliere bedrijven.

2.3 Provinciaal aanspreekpunt en kennisplatform sociale economie

De cel sociale economie van de POM West-Vlaanderen fungeert als een breed provinciaal aanspreekpunt sociale economie voor ondernemingen, kennispartners, overheden en het socio-economisch middenveld. De cel ondersteunt de regio's inzake de invulling van hun 'regierol sociale economie' en formuleert concrete oplossingen voor hun vragen. Daarnaast organiseert de cel een West-Vlaams, lerend netwerk waarbij de regio's goede praktijken kunnen uitwisselen en bij elkaar terecht kunnen met vragen.

Ook de aansturing van de provinciale ronde tafel tussen de werkgevers uit de reguliere en sociale economie zit vervat binnen het kennisplatform sociale economie. Gedeputeerde voor Economie en Sociale Economie Jean de Bethune zit op geregelde tijdstippen samen met de werkgeversorganisaties en 4Werk in verband met de synergiën en de samenwerking tussen beide. Een dossier is in voorbereiding over de impact van het maatwerkdecreet voor West-Vlaanderen.

2.4 Starterslabo

De POM West-Vlaanderen is nog steeds vertegenwoordigd in de vier West-Vlaamse startcentra sociale economie alsook in de activiteitencoöperatie Gusto. Drie van de vier startcentra zijn in vereffening (gezien de hervorming van het ondersteuningsaanbod sociale economie). Ook Kanaal 127 heeft zijn activiteiten inzake advies en begeleiding sinds november 2013 stopgezet om financiële redenen. Kanaal 127 als bedrijventrumsite blijft wel nog bestaan.

De activiteitencoöperatie Starterslabo West-Vlaanderen, sinds 2009 actief in heel de provincie, werd opgericht door de vier West-Vlaamse startcentra. De POM West-Vlaanderen nam de aandelen van VAART! in Starterslabo over. Starterslabo coacht en begeleidt (zowel individueel als in collectieve workshops) niet-werkende werkzoekenden naar zelfstandig ondernemerschap. Hierbij krijgen ze de kans om zonder risico hun ondernemingsidee in de markt uit te testen met het oog op de uitbouw van een rendabele zelfstandige activiteit. Hierbij behouden ze gedurende een periode van maximum 18 maanden hun werklozenstatuut en uitkering. De POM heeft een samenwerkingsovereenkomst lopen met Starterslabo om heel specifiek het ondersteunen en begeleiden van allochtoon ondernemerschap te versterken. Dit is mee opgenomen in de werking van het project 'Actie voor Starters'.

HOOFDSTUK VI ECONOMISCHE DATA, STUDIES EN ADVIES POM WEST-VLAANDEREN

In functie van een doordacht provinciaal sociaaleconomisch, regionaal en lokaal economisch beleid, stelt de POM West-Vlaanderen economische data, studies, advies en tools ter beschikking aan diverse doelgroepen. Dit gebeurt in complementariteit met de dienstverlening van andere overheden en organisaties.

1 VERZAMELING, ANALYSE EN VERSPREIDING VAN ECONOMISCHE INFORMATIE EN DATA

1.1 Publicaties

West-Vlaanderen Ontcijferd

‘West-Vlaanderen Ontcijferd’, een uitgebreid naslagwerk dat de recente sociaaleconomische toestand van de provincie weergeeft aan de hand van figuren en kaarten, is een vaste waarde in het jaarlijkse aanbod publicaties van de POM West-Vlaanderen. Demografie, huisvesting en ruimtelijke ordening, welvaart, arbeidsmarkt en opleiding, alsook indicatoren van economische activiteit en sectoren zijn de thema’s in deze publicatie.

De publicatie bestaat uit twee afzonderlijke delen: een eerste deel met figuren, tabellen en kaarten met bijhorende toelichting en een tweede deel met meer uitgebreide tabellen tot op gemeentelijk niveau. In 2014 werden opnieuw de belangrijkste sociaaleconomische indicatoren uit de publicatie gebundeld in de folder ‘West-Vlaanderen Ontcijferd in een oogopslag’, met een vergelijking tussen West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest.

Subregionale datasets

Het is de ambitie van de POM West-Vlaanderen om als kennispartner een waardevolle ondersteuning te bieden aan de sociaaleconomische streekontwikkeling, met de RESOC’s als prioritaire partner. In deze optiek startte in 2007 de jaarlijkse opmaak van de digitale dataset voor de RESOC’s. De digitale dataset bevat een selectie van recente sociaaleconomische gegevens relevant voor de dagelijkse werking van RESOC. De statistieken worden op gemeentelijk, arrondissementeel én op RESOC-niveau weergegeven, met telkens opgave van het West-Vlaamse en Vlaamse cijfer.

De gemeentelijke steekkaarten kregen geen update in 2014, maar waren begin 2015 beschikbaar. Oudere versies van de steekkaarten zijn ook online te consulteren. De steekkaart bevat heel wat gemeentelijke cijfers met betrekking tot demografie, huisvesting, bodembezetting, welvaart, arbeidsmarkt, opleiding, indicatoren van economische activiteit en sectoren. De steekkaart laat toe om voor elke indicator de gemeente te positioneren binnen de groep van 64 West-Vlaamse gemeenten en ten opzichte van het arrondissement, de provincie en het Vlaamse Gewest.

Conjunctuurnota

De POM West-Vlaanderen hield ook in 2014 de vinger aan de pols wat de economische evolutie in haar provincie betreft en publiceerde per kwartaal een conjunctuurnota. De conjunctuurnota analyseert de provinciale conjunctuurbarometer van de NBB en diverse sociaaleconomische indicatoren waarvan de evolutie indicatief is voor de recente conjunctuur in de provincie. Recente evoluties en trends in maandelijkse en trimestriële cijfers van werkloosheid, werkaanbod, tijdelijke werkloosheid, bouwactiviteit, omzet, investeringen, starters en faillissementen, ... worden in een driemaandelijke nota aan een grondig onderzoek onderworpen.

Tewerkstellingsinitiatieven voor kansengroepen

In 2014 werden de 'Tewerkstellingsinitiatieven voor kansengroepen' geanalyseerd. Begin 2015 verschijnen de resultaten in een beknopt rapport. Het rapport zal, net zoals de meer uitgebreide vorige edities, een antwoord geven op vragen als: 'Hoe en waar worden kansengroepen (her)ingeschakeld in de arbeidsmarkt?' en 'Hoeveel personen behoren tot deze kansengroepen in West-Vlaanderen en in het Vlaamse Gewest?'. Alle federale en Vlaamse maatregelen komen erin aan bod en er wordt becijferd hoeveel personen uit de kansengroepen tewerkgesteld worden via de sociale economie in West-Vlaanderen.

1.2 Databanken

De POM West-Vlaanderen werkt permanent aan de uitbouw van een kennis- en informatiecentrum met sociaal-, bedrijfs- en ruimtelijk-economische informatie over de provincie. Gegevens verzamelen, bijhouden, analyseren en verwerken is immers van primordiaal belang om kennis te ontwikkelen en gepaste beleidskeuzes te maken.

In 2014 werd gestart met een volledige herstructurering van de sociaaleconomische databank en werden de toepassings-, koppelings-, en ontsluitingsmogelijkheden van de economische kubus en de databanken (RSZ, KBO, Locatus, ...) in het algemeen verder geëxploreerd. Deze databanken vormden de basis voor diverse publicaties, studies en analyses, eigen onderzoek en advies op maat voor zowel interne als externe stakeholders. In totaal werden het voorbije jaar 215 vragen behandeld en afgerond.

1.3 Economische Kaart

Met het project 'Economische Kaart' ondersteunt de POM West-Vlaanderen de West-Vlaamse gemeenten bij het verzamelen en het actueel houden van bedrijfsgegevens. Op die manier kunnen de gemeenten hun dienstverlening optimaliseren en de lokale economie versterken en stimuleren.

Economische Kaart biedt een multifunctionele website aan die toegang geeft tot een permanent geactualiseerde en ruimtelijke bedrijvendatabank. De databank start van gegevens uit de Kruispuntbank van Ondernemingen en wordt permanent bijgehouden. De databank bevat niet alleen adresgegevens, maar is ook verrijkt met gegevens over tewerkstelling en de jaarrekening.

Via de beheersmodule van Economische Kaart beschikken de gemeenten over de meest actuele gegevens van de bedrijven in hun gemeente. Daarnaast biedt Economische Kaart ook een online bedrijvengids aan voor de burger en een bedrijvenloket waarin bedrijven hun gegevens kunnen controleren en aanvullen met nuttige informatie zoals contactpersoon, e-mailadres en aanwezige faciliteiten.

In 2014 werden verschillende verbeteringen uitgevoerd aan de website en de databank van Economische Kaart en werd Geocortex, het online geoloket van Economische Kaart, geüpdatet naar een Nederlandse versie met extra functionaliteiten.

De gemeenten Gistel en Bredene stapten in 2014 in het project waardoor de teller op het einde van het jaar afklokte op 33 deelnemende gemeenten.

2 ECONOMISCH ONDERZOEK

2.1 Studies, actualisaties of nieuwe initiatieven

In 2014 werden studies integraal afgewerkt of opgestart, data aangeleverd en analyses uitgevoerd voor zowel interne als externe stakeholders. Zo werd een analyse over de starters in West-Vlaanderen uitgevoerd, alsook een aanvullende bottom-upanalyse voor de Fabriek voor de Toekomst Nieuwe Materialen. Naar aanleiding van de lancering van de Fabriek voor de Toekomst Voeding werd een sectorstudie opgestart (de volledige studie werd in maart 2015 opgeleverd). De sector Transport & Logistiek in West-Vlaanderen werd opnieuw doorgelicht in een update van de sectorfoto Transport & Logistiek.

2.2 Strategische visie 2030

De POM West-Vlaanderen startte in 2014 met een prospectief economisch onderzoek dat moet aangeven wat de gewenste duurzame economische ontwikkeling op lange termijn is van de provincie West-Vlaanderen. De POM West-Vlaanderen nam hiervoor Econopolis Strategy nv uit Antwerpen onder de arm. Econopolis staat onder leiding van de bekende econoom Geert Noels.

Het onderzoek kadert in de economische beleidsplanning op lange termijn van het provinciebestuur, dat rekening wil houden met de globale en nationale macro-economische evoluties. Ook het strategische pad om de gedetecteerde ambities tegen 2030 waar te maken zit in de opdracht vervat. De doelstelling is om een reëel toekomstgericht economisch beleid voor West-Vlaanderen uit te stippelen.

De klemtoon van het onderzoek ligt nadrukkelijk op de internationale context en de macro-economische omwentelingen waarbinnen de West-Vlaamse economie opereert. De aanpak is daarenboven een integrale aanpak met aandacht voor de maatschappelijke impact van de economische keuzes op de levenskwaliteit.

Met de keuze voor een economisch thema voor zijn jaarlijkse rede speelde gouverneur Carl Decaluwé in op dit onderzoek. Zijn opzet was een proactieve reflectie op de vraag of oplossingsrichtingen zoals innovatie en ondernemerschap, kenniseconomie en de ontwikkeling van dienstensectoren, een prominente rol zullen (blijven) hebben bij een visievorming over de economische toekomst van West-Vlaanderen. De eerste algemene krachtlijnen uit de studie van Econopolis werden in de rede van gouverneur Carl Decaluwé op 23 oktober 2014 al aangehaald.

3 RUIMTELIJK-ECONOMISCHE VISIEVORMING

3.1 Ruimtemonitor bedrijventerreinen

Op 27 juni 2013 werd de herziening van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen goedgekeurd door de provincieraad. Naar aanleiding van deze herziening sloegen de POM West-Vlaanderen en de provinciale diensten Economie en Ruimtelijke Planning de handen in elkaar om de behoefte naar bedrijventerreinen in te schatten. Hiervoor werd de vraag berekend en vervolgens afgetoetst aan het beschikbare aanbod aan bedrijventerreinen. De resultaten hiervan werden neergeschreven in een nota, die vrij te raadplegen is op de website van de POM West-Vlaanderen.

Om eventuele knelpunten tijdig te ontdekken, wordt om de vijf jaar een nieuwe behoeftestudie gemaakt. Om zowel de evolutie in de ontwikkeling van bedrijventerreinen als het gebruik ervan juist in te schatten, wordt de ruimtemonitor jaarlijks geactualiseerd. In de loop van 2014 werd een actualisatie uitgevoerd van het beschikbaar aanbod voor de provincie op 1 januari 2014.

HOOFDSTUK VII BESTUUR, PERSONEEL EN COMMUNICATIE POM WEST-VLAANDEREN

1 BESTUURSORGANEN

1.1 Raad van bestuur

De raad van bestuur bestaat uit minstens 25 stemgerechtigde leden aangewezen door de provincieraad. Het betreft minstens 13 leden van de provincieraad, zes leden voorgedragen door de werknemersorganisaties vertegenwoordigd in het ERSV West-Vlaanderen en zes leden voorgedragen door de werkgeversorganisaties vertegenwoordigd in het ERSV West-Vlaanderen. Ook de leidend ambtenaren, zowel van de POM West-Vlaanderen als van de dienst Economie, wonen de raad van bestuur bij met een raadgevende stem.

In 2014 was de samenstelling als volgt:

Leden vanuit de Provincieraad

de Bethune Jean, Marke
Carette Elke, Torhout
Content Jurgen, Blankenberge
De Plecker Hugo, Knokke-Heist
De Reuse Immanuel, Roeselare
Dejaegher Christof, Poperinge
Herman Peter, Kortrijk
Janssens Tania, Bredene
Laridon Lies, Diksmuide
Soens Rik, Waregem
Tavernier Maarten, Wevelgem
Vandermersch Piet, Ledegem
Verkest Hendrik, Wingene

Leden vanuit de werknemersorganisaties

Cordy Dorine, Brugge
David Wim, Eggewaartskapelle
Decavel Luc, Waregem
Dildick Anuschka, Gistel
Snaet Mario, Staden
Van Deursen Erik, Lauwe

Leden vanuit de werkgeversorganisaties

Bakeroot Patrice, Watou
 Breyne Petra, Lo-Reninge
 Brysse Peter, Beernem
 Decoster Dirk, Knokke-Heist
 Jacxsens Raf, Gistel
 Wullepit Oscar, Roeselare (tot 25 september 2014)
 Mommerency Hans, Staden (vanaf 25 september 2014)

Voorzitter: Jean de Bethune

Ondervoorzitter: Jurgen Content

1.2 Directiecomité

In uitvoering van artikel 11 van de statuten werd een directiecomité opgericht bestaande uit zeven leden namelijk:

de Bethune Jean, voorzitter
 Breyne Petra (vanaf 12 augustus 2014)
 Content Jurgen, ondervoorzitter
 Bakeroot Patrice, afgevaardigde werkgeversorganisatie
 David Wim, afgevaardigde werknemersorganisatie
 Van Deursen Erik, afgevaardigde werknemersorganisatie (tot 9 juli 2014)
 Vandermersch Piet, afgevaardigde provincieraad
 Verkest Hendrik, afgevaardigde provincieraad

Vergaderingen

De diverse bestuursvergaderingen kwamen bijeen op volgende data:

Directiecomité	Raad van Bestuur
21 januari en 30 januari 2014 (Brugge)	11 februari 2014 (Brugge)
11 februari 2014 (Brugge)	25 maart 2014 (Brugge)
11 maart 2014 (Brugge)	22 april 2014 (Brugge)
8 april 2014 (Brugge)	27 mei 2014 (Brugge)
6 mei en 27 mei 2014 (Brugge)	24 juni 2014 (Brugge)
10 juni (Oostende) en 24 juni 2014 (Brugge)	23 september 2014 (Brugge)
9 juli 2014 (Brugge)	21 oktober 2014 (Brugge)
9 september 2014 (Brugge)	18 november 2014 (Brugge)
7 oktober 2014 (Brugge)	16 december 2014 (Brugge)
18 november 2014 (Brugge)	
9 december 2014 (Brugge)	

1.3 Kernteam

Stefaan Matton, algemeen directeur
Dekeyser Nele, thema Internationalisering en Ondernemerscentra West-Vlaanderen
Van Welden Tom, afdeling Ondernemerschap en Bedrijfsinfrastructuur
Overmeire Ann, afdeling Kennis, Innovatie en Technologie
Tavernier Philippe, afdeling Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
Demon Alexander, afdeling Logistiek en Transport
Depestel Nele, afdeling Data, Studie en Advies
Duthoit Dominic, afdeling Financiën, Personeel en Juridische Zaken
Denolf Christel, afdeling Directiesecretariaat, Secretariaat/Onthaal
Theuwis Anne-Mie, administrator

1.4 Mandaten

Thema internationalisering

Kortrijk Xpo CVBA
Doorniksesteenweg 216, 8500 Kortrijk
Stefaan Matton

Thema Ondernemerschap & Bedrijfsinfrastructuur

Ondernemerscentrum Kortrijk NV
Leiestraat 22, 8500 Kortrijk
Lies Laridon, Tom Van Welden, Nancy Moyaert

Bedrijvencentrum Regio Kortrijk NV
Vlamingstraat 4, 8560 Wevelgem
Nancy Moyaert, Piet Vandermersch

Bedrijvencentrum Regio Brugge NV
Lieven Bauwensstraat 20-22, 8200 Brugge
Nancy Moyaert, Jurgen Content

Bedrijvencentrum Regio Roeselare NV
Industrieweg 45, 8800 Roeselare
Nancy Moyaert, Dirk Decoster

Bedrijvencentrum Regio Westhoek NV
Albert Dehemlaan 31, 8900 Ieper
Nancy Moyaert, Christof Dejaegher

Bedrijvencentrum Regio Waregem NV
Kalkhoevestraat 1, 8790 Waregem
Nancy Moyaert, Tom Van Welden

Bedrijvencentrum Regio Oostende NV
Kuipweg 13, 8400 Oostende
Nancy Moyaert, Peter Brysse

Bedrijvencentrum Wingene NV
Gemeentehuis, 8750 Wingene
Nancy Moyaert, Dominique Bogaert, Hendrik Verkest

Thema Kennis, Innovatie en Technologie

Innovatie- en Incubatiecentrum Kortrijk NV
Koning Leopold III-laan 66, 8200 Sint-Andries/Brugge
Tom Van Welden, Jean de Bethune, Ann Overmeire

Thema Kennis, Innovatie & Technologie + Duurzaam Ondernemen (energie)

Greenbridge Incubatie- en Innovatiecentrum Gent-Oostende NV
Wetenschapspark 1, 8400 Oostende
Jean de Bethune, Stefaan Matton, Ann Overmeire, Philippe Tavernier

Thema Duurzaam Ondernemen (sociale economie)

De Werkhoek Cvba
Stationsstraat 54b, 8460 Oudenburg
Ilse Van Houtteghem

De Kaap Cvba
Palingstraat 12, 8000 Brugge
Ilse Van Houtteghem

Vaart! Cvba
Désiré Mergaertstraat 15, 8800 Roeselare
Ilse Van Houtteghem

Kanaal 127
Stasegemsesteenweg 110, 8500 Kortrijk
Ilse Van Houtteghem

Gusto Activiteitencoöperatieve CVBA
Stasegemsesteenweg 110, 8500 Kortrijk
Ilse Van Houtteghem

Thema Transport & Logistiek

River Terminal Wielsbeke NV
Jean de Bethune, Jurgen Content, Hendrik Verkest

Transportzone Zeebrugge NV
Koning Leopold III-laan 66, 8200 Sint-Andries/Brugge
Stefaan Matton, Alexander Demon

BITLAR CVBA
Stadhuis, Grote Markt, Menen
Alexander Demon

1.5 Mandaten in vzw's

Algemeen

Sociale Dienst provinciepersoneel VZW
Katelijne Vancleemput

Vlaams Huis van de Voeding VZW
Hendrik Verkest, Stefaan Matton

Innos vzw
Stefaan Matton

Thema Internationalisering

International School Ghent vzw
Stefaan Matton

Thema Ondernemerschap & bedrijfsinfrastructuur

West-Vlaamse Ondernemerscentra VZW
Jean de Bethune, Jurgen Content, Piet Vandermersch

XIM VZW
Jean de Bethune

Thema Kennis, Innovatie & Technologie

Innovatiecentrum West-Vlaanderen vzw
Jean de Bethune (pv Ann Overmeire)

Flanders' Maritime Cluster VZW
Ann Overmeire (pv Jean de Bethune)

VLIZ VZW (namens de Vlaamse Regering)
Ann Overmeire

I-Cleantech Vlaanderen VZW (op voordracht van de Vlaamse Regering)
Ann Overmeire

Dirk Frimoutstichting
Ann Overmeire

Thema Duurzaam Ondernemen

Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking VZW
Oscar Wullepit (tot 23 september 2014)
Hans Mommerency (vanaf 23 september 2014)

Powerlink VZW
Philippe Tavernier

Vlakwa VZW (RvB)
Ann Overmeire

Federatie van maatwerkbedrijven 4Werk VZW
Ilse Van Houtteghem

Biogas-E
Piet Vandermersch

GOW (coöperatieve aardgastankstations)
Geert Dangreau

2 PERSONEEL

2.1 Personeelsbezetting

Eind 2014 bedroeg de personeelsbezetting 62 medewerkers, waarvan negen deeltijdse personeelsleden, zes personeelsleden in loopbaanonderbreking, vier deeltijds in ouderschapsverlof en twee personeelsleden in onbetaald verlof. Dit vertegenwoordigt 54,7 VTE. Daarnaast waren er nog drie personeelsleden voltijds gedetacheerd vanuit de Provincie West-Vlaanderen.

In de loop van 2014 zijn de volgende medewerkers uit dienst getreden:

- Verberght Edwin
- Dekock Jan
- Cornelissen Layla

De volgende personen traden in dienst in 2014:

- Daese Jeroen
- Loosvelt Lien
- Ryckebusch Hans
- Dekeyser Nele
- Vanhecke Brecht

2.2 Interne activiteiten

Volgende collectieve opleidingen werden voor het personeel georganiseerd:

- Kernteam: competentie management.
- Afdeling DSA: opleiding op maat MS Excel en MS Access.
- Opleiding zakelijk Frans.
- Infosessies Stressbeheersing voor medewerkers en voor leidinggevenden.
- Kennismanagement.

Er hebben **vijf personeelsvergaderingen** plaatsgevonden waarin de medewerkers feedback kregen over de werking en hun opmerkingen konden formuleren.

Op 13 juni 2014 had in de voormiddag een teambuilding plaats, met als thema Highlandgames, in domein Palingbeek. In de namiddag werd een bezoek gebracht aan het wijngoed Entre Deux Monts.

2.3 Decentralisatie

In november 2014 hebben de medewerkers van de POM West-Vlaanderen, gespecialiseerd in de thema's cleantech, duurzame economie en de Fabriek voor de Toekomst 'Blue Energy' zich in het incubatiecentrum Greenbridge in Oostende gehuisvest (meer informatie hierover vindt u terug in het voorwoord van het jaarverslag).

3 COMMUNICATIE

In het kader van een doelgerichte communicatie over de POM West-Vlaanderen, haar werking en projecten werden in 2014 diverse acties uitgevoerd naar de doelgroepen. Deze acties werden voorbereid in de Werkgroep Communicatie.

3.1 POM-nieuwsbrief, e-zines en websites

In totaal werden 20 POM-nieuwsbrieven verstuurd naar 6.400 adressen. Voor zorgeconomie werden e-zines opgemaakt en verspreid bij de doelgroep. De ontwikkeling van de website Fabrieken voor de Toekomst werd verder begeleid, alsook de ontwikkeling van enkele deelwebsites.

3.2 Persnota's en persconferenties

De POM West-Vlaanderen verstuurde 22 persberichten over diverse onderwerpen en topics. Er werden vijf persconferenties georganiseerd naar aanleiding van:

- De Lancering van de Fabriek voor de Toekomst Blue Energy op 20 maart in Oostende.
- 'Vernieuwd Ondernemerscentrum Kortrijk optimaliseert dienstverlening voor ondernemers' in samenwerking met de Stad Kortrijk op 15 september in Kortrijk.
- De lancering van de Fabriek voor de Toekomst Voeding op 16 oktober in Roeselare.
- De reactivering van de River Terminal Wielsbeke op 18 november in Wielsbeke.
- 'Proximus biedt glasvezel aan West-Vlaamse bedrijven' en 'Voorstelling West Punt' in samenwerking met Proximus op 20 november in Brugge.

De pers werd uitgenodigd en was aanwezig op diverse events (zie 3.3 Evenementen en infosessies)

3.3 Evenementen en infosessies

Naast tal van infosessies en acties in het kader van diverse projecten, organiseerde de POM West-Vlaanderen volgende events:

- Slotconferentie Food Port op 20 februari in Oostende.
- Ondertekening van het West-Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen op 12 maart in Brugge.
- Lancering van de Fabriek voor de Toekomst Blue Energy op 20 maart in Oostende.
- ‘Hoe morgen nog produceren in West-Vlaanderen?’ op 31 maart in Roeselare, in samenwerking met het Innovatiecentrum West-Vlaanderen, Agoria en Sirris.
- Slotconferentie project Oost West Poort op 9 mei in de REO Veiling in Roeselare.
- Uitreiking van de jaarcertificaten West-Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen op 25 juni in samenwerking met Voka.
- Lancering van de Fabriek voor de Toekomst Voeding (jaarvergadering POM West-Vlaanderen) op 16 oktober in Roeselare.
- ‘De kunst om te innoveren’ op 6 november in samenwerking met het Innovatiecentrum West-Vlaanderen.
- ‘Druk op het hinterland van de Delta’, 4^e conferentie van de Vlaams-Nederlandse Delta op 7 november in Brugge, in samenwerking met de Provincie West-Vlaanderen.

3.4 Regionale media

In De Tijd werden vijf publireportages gepubliceerd met betrekking tot West Deal, Spin West, het Vlaams Kunststofcentrum, Greenbridge en de logistieke platformen.

De Krant van West-Vlaanderen en De Zondag namen publireportages op over de starterswerking van de POM West-Vlaanderen en het project 100% West-Vlaams.

3.5 Sociale media

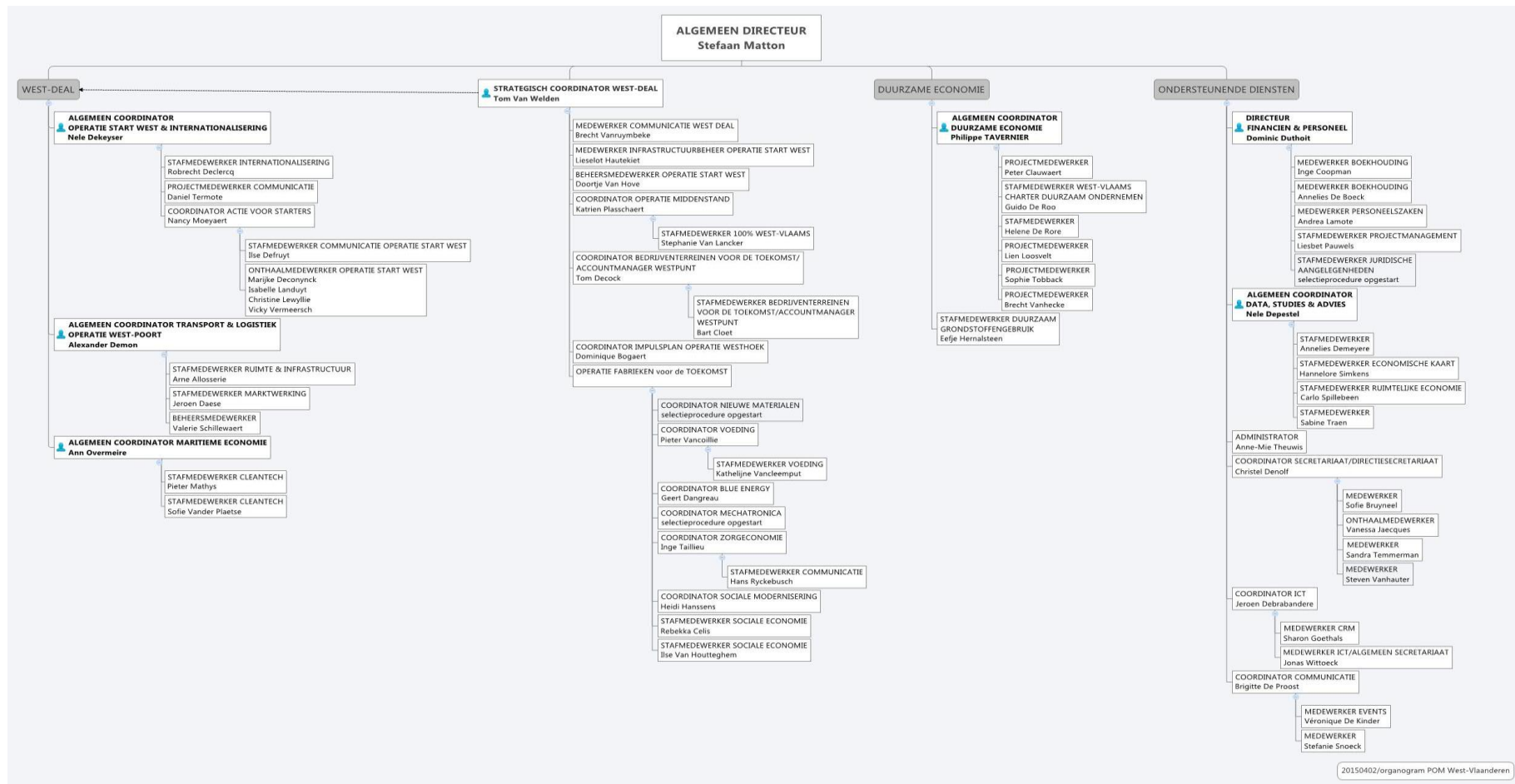
Zowel op Twitter als op LinkedIn werden events, infosessies en acties bekend gemaakt.

3.6 Publicaties

- Jaarverslag POM West-Vlaanderen 2013.
- West-Vlaanderen Ontcijferd - editie 2014.
- Brochure ‘West-Vlaanderen Ontcijferd in een oogopslag’ - editie 2014.

4 ORGANOGRAM

Organogram POM West-Vlaanderen (april 2015)

5 'WIE IS WIE' BIJ DE POM WEST-VLAANDEREN

POM West-Vlaanderen

Algemeen Directeur	65
West Deal	65
Operatie Fabrieken voor de Toekomst	66
Operatie Middenstand	67
Operatie Start West.....	67
Operatie West-Poort.....	68
Operatie Westhoek.....	69
Duurzame Economie	69
Internationalisering.....	70
Cleantech.....	71
Maritieme Economie	71
Ondersteunende Diensten	72
Data, Studie en Advies.....	72
Financiën en Personeel.....	72
ICT	73
Communicatie.....	74
Algemeen Secretariaat.....	74
Administrator	75

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

Algemeen Directeur

Matton Stefaan

stefaan.matton@pomwvl.be

Brugge
050 40 72 50

Algemeen Directeur

West Deal

Van Welden Tom

tom.van_welden@pomwvl.be

Brugge
050 40 34 17

Strategisch coördinator
West Deal

Vanruymbeke Brecht

brecht.vanruymbeke@pomwvl.be

Brugge
050 40 71 87

Medewerker communicatie
West Deal

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

Operatie Fabrieken voor de Toekomst

 <p>Celis Rebekka</p> <p>rebekka.celis@pomwvl.be Brugge 050 40 73 20</p> <p>Stafmedewerker sociale economie Operatie Fabrieken voor de Toekomst</p>	 <p>Cloet Bart</p> <p>bart.cloet@pomwvl.be Brugge - Oostende 050 40 72 53 - 059 36 99 36</p> <p>Stafmedewerker Bedrijventerreinen voor de Toekomst / Accountmanager Westpunt Operatie Fabrieken voor de Toekomst</p>	 <p>Dangreau Geert</p> <p>geert.dangreau@pomwvl.be Oostende 059 36 99 38</p> <p>Coördinator Blue Energy Operatie Fabrieken voor de Toekomst</p>	 <p>Decock Tom</p> <p>tom.decock@pomwvl.be Brugge 050 40 73 71</p> <p>Coördinator Bedrijventerreinen voor de Toekomst / Accountmanager Westpunt Operatie Fabrieken voor de Toekomst</p>	 <p>Hanssens Heidi</p> <p>heidi.hanssens@pomwvl.be Brugge 0491 37 93 55</p> <p>Coördinator sociale modernisering Operatie Fabrieken voor de Toekomst</p>
 <p>Ryckebusch Hans</p> <p>hans.ryckebusch@pomwvl.be Brugge 050 40 73 43</p> <p>Stafmedewerker communicatie Zorgeconomie</p>	 <p>Taillieu Inge</p> <p>inge.taillieu@pomwvl.be Brugge 050 40 72 58</p> <p>Coördinator zorgeconomie Operatie Fabrieken voor de Toekomst</p>	 <p>Van Houtteghem Ilse</p> <p>ilse.van_houtteghem@pomwvl.be Brugge 050 40 73 57</p> <p>Stafmedewerker sociale economie Operatie Fabrieken voor de Toekomst</p>	 <p>Vancleemput Katelijne</p> <p>katelijne.vancleemput@pomwvl.be Roeselare 051 75 02 20</p> <p>Stafmedewerker voeding Operatie Fabrieken voor de Toekomst</p>	 <p>Vancoillie Pieter</p> <p>pieter.vancoillie@pomwvl.be Roeselare 051 75 02 21</p> <p>Coördinator voeding Operatie Fabrieken voor de Toekomst</p>

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

Operatie Middenstand

Plasschaert Katrien

katrien.plasschaert@pomwvl.be

Brugge
050 40 73 35

Coördinator
Operatie Middenstand

Van Lancker Stephanie

stephanie.vanlancker@pomwvl.be

Brugge
050 40 73 60

Stafmedewerker 100% West-Vlaams
Operatie Middenstand

Operatie Start West

Deconynck Marijke

marijke.deconynck@pomwvl.be

[Diksmuide & Ieper](#)
051 75 02 10

Onthaalmedewerker
Operatie Start West

Defruyt Ilse

ilse.defruyt@pomwvl.be

Brugge
050 40 72 61

Stafmedewerker communicatie
Operatie Start West

Dekeyser Nele

nele.dekeyser@pomwvl.be

Kortrijk
0476 70 57 42

Algemeen coördinator
Operatie Start West en
Internationalisering

Hautekiet Lieselot

lieselot.hautekiet@pomwvl.be

Brugge
050 40 34 98

Medewerker infrastructuurbeheer
Operatie Start West

Landuyt Isabel

isabel.landuyt@pomwvl.be

Veurne
058 31 06 31

Onthaalmedewerker
Operatie Start West

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

 <p>Lewyllie Christine</p> <p>bcieper@bcwesthoek.be Ieper 057 22 81 81</p> <p>Onthaalmedewerker Operatie Start West</p>	 <p>Moyaert Nancy</p> <p>nancy.moyaert@pomwvl.be Brugge 050 40 73 54</p> <p>Coördinator Actie voor Starters Operatie Start West</p>	 <p>Van Hove Doortje</p> <p>doortje.vanhove@pomwvl.be Brugge 050 40 73 07</p> <p>Beheersmedewerker Operatie Start West</p>	 <p>Vermeersch Vicky</p> <p>vicky.vermeersch@pomwvl.be Roeselare 051 75 02 20</p> <p>Onthaalmedewerker Operatie Start West</p>
---	---	--	---

Operatie West-Poort

 <p>Allosserie Arne</p> <p>arne.allosserie@pomwvl.be Zeebrugge 050 74 06 16</p> <p>Stafmedewerker ruimte en infrastructuur transport en logistiek Operatie West-Poort</p>	 <p>Daese Jeroen</p> <p>jeroen.daese@pomwvl.be Zeebrugge 050 74 06 15</p> <p>Stafmedewerker marktwerking transport en logistiek Operatie West-Poort</p>	 <p>Demon Alexander</p> <p>alexander.demon@pomwvl.be Zeebrugge 050 74 06 13</p> <p>Algemeen coördinator transport en logistiek Operatie West-Poort</p>	 <p>Schillewaert Valerie</p> <p>valerie.schillewaert@pomwvl.be Zeebrugge 050 74 06 10</p> <p>Beheersmedewerker transport en logistiek Operatie West-Poort</p>
--	---	---	---

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

Operatie Westhoek

Bogaert Dominique

dominique.bogaert@pomwvl.be

Brugge, Ieper
0472 08 95 35

Coördinator impulsplan
Operatie Westhoek

Duurzame Economie

Clauwaert Peter

peter.clauwaert@pomwvl.be

Oostende
059 36 99 35

Projectmedewerker
Duurzame Economie

De Roo Guido

guido.deroo@pomwvl.be

Oostende
059 36 99 32

**Stafmedewerker West-Vlaams
Charter Duurzaam Ondernemen**
Duurzame Economie

De Rore Helene

helene.de_rore@pomwvl.be

Oostende
059 36 99 33

Stafmedewerker
Duurzame Economie

Hernalsteen Eefje

eefje.hernalsteen@pomwvl.be

Brugge - Oostende
050 40 73 70 – 059 36 99 29

**Stafmedewerker duurzaam
grondstoffengebruik**
Duurzame Economie

Tavernier Philippe

philippe.tavernier@pomwvl.be

Oostende
059 36 99 37

Algemeen coördinator
Duurzame Economie

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

 <p>Loosvelt Lien</p> <p>lien.loosvelt@pomwvl.be Oostende 059 36 99 30</p> <p>Projectmedewerker Duurzame Economie</p>	 <p>Tobback Sophie</p> <p>sophie.tobback@pomwvl.be Oostende 059 36 99 34</p> <p>Projectmedewerker Duurzame Economie</p>	 <p>Vanhecke Brecht</p> <p>brecht.vanhecke@pomwvl.be Oostende 059 36 99 31</p> <p>Projectmedewerker Duurzame Economie</p>
---	--	---

Internationalisering

 <p>Declercq Robrecht</p> <p>robrecht.declercq@pomwvl.be Kortrijk/leper 0491 39 33 72</p> <p>Stafmedewerker Internationalisering</p>	 <p>Dekeyser Nele</p> <p>nele.dekeyser@pomwvl.be Kortrijk 0476 70 57 42</p> <p>Algemeen coördinator Operatie Start West en Internationalisering</p>	 <p>Termote Daniel</p> <p>daniel.termote@pomwvl.be Zeebrugge 050 74 06 17</p> <p>Projectmedewerker Communicatie</p>
---	--	---

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

Cleantech

Mathys Pieter

pieter.mathys@pomwvl.be

Oostende
059 36 99 39

Stafmedewerker
Cleantech

Vander Plaetse Sofie

sofie.vanderplaetse@pomwvl.be

Brugge
050 40 73 74

Stafmedewerker
Cleantech

Maritieme Economie

Overmeire Ann

ann.overmeire@pomwvl.be

Brugge
050 40 73 76

Algemeen coördinator
Maritieme Economie

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

Ondersteunende Diensten

Data, Studie en Advies

 <p>Demeyere Annelies</p> <p>annelies.demeyere@pomwvl.be Brugge 050 40 32 74</p> <p>Stafmedewerker Data, Studie en Advies</p>	 <p>Depestel Nele</p> <p>nele.depestel@pomwvl.be Brugge 050 40 73 51</p> <p>Algemeen coördinator Data, Studie en Advies</p>	 <p>Simkens Hannelore</p> <p>hannelore.simkens@pomwvl.be Brugge 050 40 73 63</p> <p>Stafmedewerker economische kaart Data, Studie en Advies</p>	 <p>Spillebeen Carlo</p> <p>carlo.spillebeen@pomwvl.be Brugge 050 40 73 64</p> <p>Stafmedewerker ruimtelijke economie Data, Studie en Advies</p>	 <p>Traen Sabine</p> <p>sabine.traen@pomwvl.be Brugge 050 40 33 56</p> <p>Stafmedewerker Data, Studie en Advies</p>
---	---	---	---	--

Financiën en Personeel

 <p>Coopman Inge</p> <p>inge.coopman@pomwvl.be Brugge 050 40 71 84</p> <p>Medewerker boekhouding Financiën en Personeel</p>	 <p>De Boeck Annelies</p> <p>annelies.deboeck@pomwvl.be Brugge 050 40 31 68</p> <p>Medewerker boekhouding Financiën en Personeel</p>	 <p>de Coninck Anja</p> <p>anja.deconinck@west-vlaanderen.be Brugge 050 40 35 78</p> <p>Medewerker Financiën & Personeel ERSV</p>	 <p>Duthoit Dominic</p> <p>dominic.duthoit@pomwvl.be Brugge 050 40 73 44</p> <p>Directeur Financiën en Personeel</p>	 <p>Lamote Andrea</p> <p>andrea.lamote@pomwvl.be Brugge 050 40 73 48</p> <p>Medewerker personeelszaken Financiën en Personeel</p>
---	--	--	---	--

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

Pauwels Liesbet

liesbet.pauwels@pomwvl.be

Brugge
050 40 72 25

**Stafmedewerker project-
management**
Financiën en Personeel

ICT

Debrabandere Jeroen

jeroen.debrabandere@pomwvl.be

Brugge
050 40 35 62

Coördinator
ICT

Goethals Sharon

sharon.goethals@pomwvl.be

Brugge
050 40 33 38

Medewerker CRM
ICT

Wittoeck Jonas

jonas.wittoeck@pomwvl.be

Brugge
050 40 73 25

Medewerker
ICT/Algemeen Secretariaat

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

Communicatie

 <p>De Kinder Véronique</p> <p>veronique.de_kinder@pomwvl.be Brugge 050 40 73 66</p> <p>Medewerker events Communicatie</p>	 <p>De Proost Brigitte</p> <p>brigitte.de_proost@pomwvl.be Brugge 050 40 33 42</p> <p>Coördinator Communicatie</p>	 <p>Debrabandere Jeroen</p> <p>jeroen.debrabandere@pomwvl.be Brugge 050 40 35 62</p> <p>Coördinator ICT</p>	 <p>Snoeck Stefanie</p> <p>stefanie.snoeck@pomwvl.be Brugge 050 40 73 62</p> <p>Medewerker Communicatie</p>	 <p>Termote Daniel</p> <p>daniel.termote@pomwvl.be Zeebrugge 050 74 06 17</p> <p>Projectmedewerker Communicatie</p>
--	---	---	---	--

Algemeen Secretariaat

 <p>Bruyneel Sofie</p> <p>sofie.bruyneel@pomwvl.be Brugge 050 40 35 63</p> <p>Medewerker Algemeen secretariaat</p>	 <p>Denolf Christel</p> <p>christel.denolf@pomwvl.be Brugge 050 40 73 72</p> <p>Coördinator secretariaat Directiesecretariaat</p>	 <p>Jacques Vanessa</p> <p>vanessa.jacques@pomwvl.be Brugge 050 40 31 62</p> <p>Onthaalmedewerker Algemeen Secretariaat</p>	 <p>Temmerman Sandra</p> <p>sandra.temmerman@pomwvl.be Brugge 050 40 73 49</p> <p>Medewerker Algemeen secretariaat</p>	 <p>Vanhauter Steven</p> <p>steven.vanhauter@pomwvl.be Brugge 050 40 73 49</p> <p>Medewerker Algemeen Secretariaat</p>
--	--	--	--	--

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

Wittoeck Jonas

jonas.wittoeck@pomwvl.be

Brugge
050 40 73 25

Medewerker
ICT/Algemeen Secretariaat

Administrator

Theuwis Anne-Mie

anne-mie.theuwis@pomwvl.be

Brugge
050 40 73 04

Administrator

WIE IS WIE BIJ POM WEST-VLAANDEREN?

Allosserie Arne.....	68	Lewyllie Christine.....	68
Bogaert Dominique.....	69	Loosvelt Lien.....	70
Bruyneel Sofie.....	74	Mathys Pieter.....	71
Celis Rebekka.....	66	Matton Stefaan.....	65
Clauwaert Peter.....	69	Moyaert Nancy.....	68
Cloet Bart.....	66	Overmeire Ann.....	71
Coopman Inge.....	72	Pauwels Liesbet.....	73
Daese Jeroen.....	68	Plasschaert Katrien.....	67
Dangreau Geert.....	66	Ryckebusch Hans.....	66
De Boeck Annelies.....	72	Schillewaert Valerie.....	68
de Coninck Anja.....	72	Simkens Hannelore.....	72
De Kinder Véronique.....	74	Snoeck Stefanie.....	74
De Proost Brigitte.....	74	Spillebeen Carlo.....	72
De Roo Guido.....	69	Taillieu Inge.....	66
De Rore Helene.....	69	Tavernier Philippe.....	69
Debrabandere Jeroen.....	73, 74	Temmerman Sandra.....	74
Declercq Robrecht.....	70	Termote Daniel.....	70, 74
Decock Tom.....	66	Theuwis Anne-Mie.....	75
Deconynck Marijke.....	67	Tobback Sophie.....	70
Defruyt Ilse.....	67	Traen Sabine.....	72
Dekeyser Nele.....	67, 70	Van Houtteghem Ilse.....	66
Demeyere Annelies.....	72	Van Hove Doortje.....	68
Demon Alexander.....	68	Van Lancker Stephanie.....	67
Denolf Christel.....	74	Van Welden Tom.....	65
Depestel Nele.....	72	Vancleemput Katelijne.....	66
Duthoit Dominic.....	72	Vancoillie Pieter.....	66
Goethals Sharon.....	73	Vander Plaetse Sofie.....	71
Hanssens Heidi.....	66	Vanhauter Steven.....	74
Hautekiet Lieselot.....	67	Vanhecke Brecht.....	70
Hernalsteen Eefje.....	69	Vanruymbeke Brecht.....	65
Jaecques Vanessa.....	74	Vermeersch Vicky.....	68
Lamote Andrea.....	72	Wittoeck Jonas.....	73, 75
Landuyt Isabel.....	67		